

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

HÖSTNUMMER

GAHNS
EARENACRÈME

SKÖNHETSMEDEL AV FÖRSTA RANG

KRONPRINSESSAN LOUISE OCH HENNES SYSTER PRINSESSAN ALICE AV
GREKLAND PÅ ULRIKSDAL.

(Foto för Idun av J. Stjernström.)

Skönhet vinner — Skönhet fångslar

*Hemligheten med att bevara skönheten består i att skydda flickarens friska hy.
Det veta millioner människor, som följa denna enkla, dagliga regel.*

Skönhet är icke blott regelbundna ansiktsdrag eller hårets glans. Skönheten beror på många faktorer, bland vilka en vacker hy spelar en avgörande roll.

Ofta kan en ung flicka, som icke egentligen är skön, hava »vackra ögon» eller en »vackert tecknad mun», och många flickor kallas vackra blott därför, att de ha en strålande, frisk hy.

För att vara verkligt vacker måste Ni väl värda Er naturliga charm. Även om Ni använder puder och smink, är naturlighet Ert mål. Och ingen skönhet är naturlig, om den icke har sitt ursprung i en naturlig, vacker hy.

Ledande hudspecialister kunna säga Er, att naturens säkraste skönhetsregel är en omsorgsfull tvättning av ansiktet.

Tvätta Eder dagligen med löddret av dessa oljor
Om naturlig skönhet är Ert mål, använd då de renande, milda palm- och olivoljorna, sådana de äro att finna i den berömda Palmolive-tvälen. Dessa underbara oljor tränga in i porerna och avlägsna damm och smuts. De giva Er naturlig charm, emedan de hålla huden ren på ett naturligt sätt.

Gör detta morgon och afton

Tvätta ansiktet omsorgsfullt med den milda Palmolive-tvälen. Massera löddret varsamt in i huden. Skölj därefter grundligt, först med varmt och sedan med kallt vatten. Om huden har benägenhet att bliva torr, använd då en smula Cold cream — det är allt. Gör detta regelbundet, i synnerhet på aftonen. Använd puder och smink om Ni vill, men låt det aldrig sitta kvar över natten. Ören hy blir ofta följderna därav.

PALMOLIVE

Tvål

*Den äkta Palmolive-tvälen säljes
aldrig utan sitt gröna omslag
med band i svart och guld.*

P A L M O L I V E A B, S V E A V A G E N 21, S T O C K H O L M

F R O S T

ALLT ÄR STILLA. TRÄDENS STAMMAR
STIGA FRÅN EN SVARTNAD MARK.
GULA LÖV OCH FROST SOM GLITTRAR.
DET ÄR HÖSTLIGT I MIN PARK.
MEN OMKRING MIG HIMLEN FLAMMAR
GENOMSKINLIGT HÖG OCH KLAR,
OCH DET ÄR SOM SJÄLVA VÅREN
OUTSÄGLIGT LEVDE KVAR.

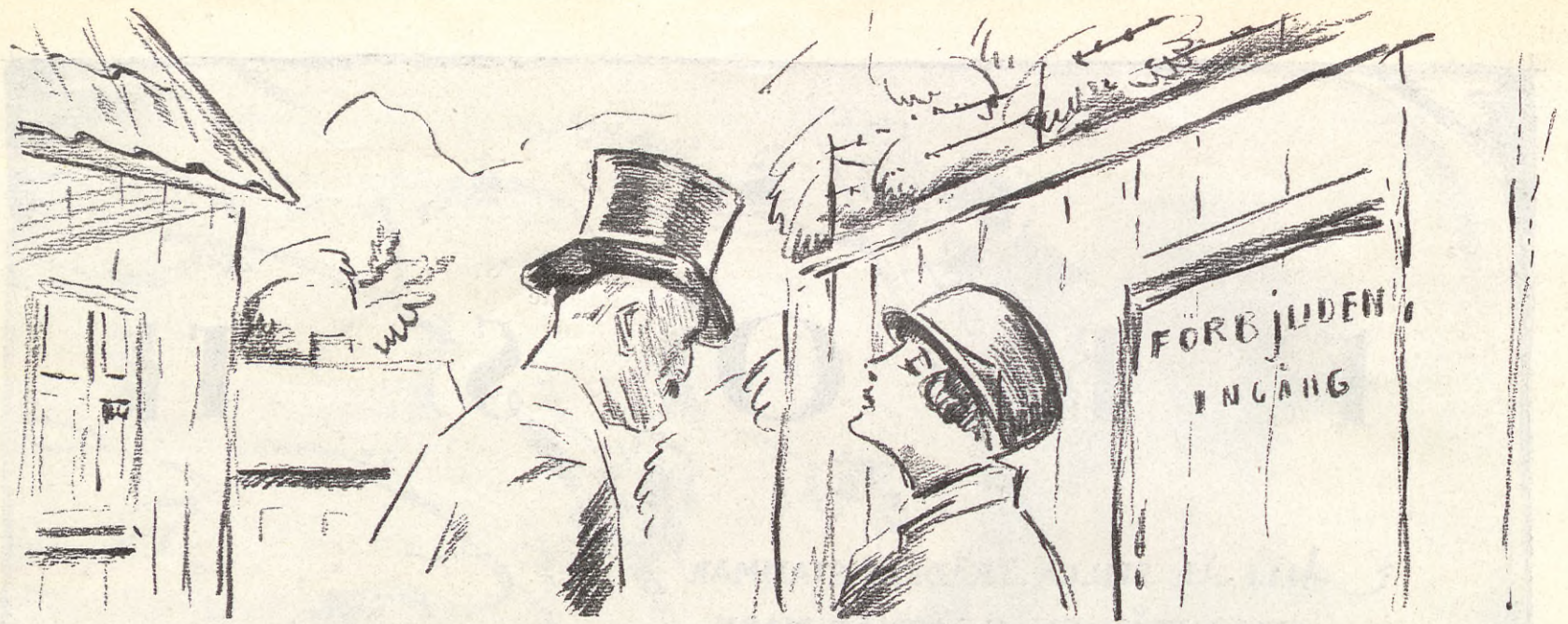
DET ÄR DOFT AV MULL I PARKEN,
SAKTA SINGLA LÖVEN KRING,
OCH JAG FÅNGAR ETT I HANDEN,
SPRÖTT OCH FRUSET LITET TING,
OCH JAG SLÄPPER DET TILL MARKEN,
DIT DET LÄNGTAR FÖR ATT DÖ,
OCH JAG SER HUR FINT DET GLIMMAR
I EN GLANS AV FROST OCH SNÖ.

LIKT ETT LÖV SOM SAKTA FALLER
VILL JAG EN GÅNG KASTA LOSS,
TY JAG VET ATT INTET VISSNAR,
SOM HAR VUNNITS GENOM OSS.
MÄNSKOHJÄRTAN, SNÖKRISTALLER
SPEGLA ALLTET LIKA VÄL.

JAG VILL SVEPA HELA HIMLEN
SOM EN MANTEL KRING MIN SJÄL.

Kva Arads

LJUNGMAN.

LOHENGRIN OCH TAGGTRÅDEN

av
ELIN WÄGNER

DET VAR EN GÅNG ETT PLANK...

Nej, detta är oegentligt, ty planket var ju där alla gånger. Så långt stadsborna mindes tillbaka, hade det inhägnat Svane-hjelmiska gården. Den enda förändring som skett därmed, var att nya ägaren för några år sen kantat det med taggtråd och målat Förbjuden Ingång på bakporten åt Fiskaregränd.

Men vad som var en gång, blott en gång, aldrig varit förr och aldrig kunde upprepas, var grupperingen av fyra särskilda personer i fyra särskilda sinnesstämningar på båda sidor om detta plank och denna dörr.

På vägen som går förbi planket stod denna vårkväll major Svane-hjelm, Lohengrin kallad i messen, med sin friherrinna. Innanför planket, i trädgården, stod gårdens ägare, renhållningsentreprenör Anderson med sin fru. Om det varit rätt, skulle majoren stått på sin fädernegård och entreprenören utanför, förbjuden att komma in. Att det var tvärtom, berodde helt enkelt på att majorens far sålt familjegården, som sedan köpts av entreprenören i tredje eller fjärde hand.

Friherrinnan Svane-hjelm var inte med på den tiden då familjen bodde i gården, och hade aldrig varit innanför planket. Det antogs vara ett hemligt sår hos majoren att renhållningsentreprenörens ungar sprungit där barn han lekt, och han vidrörde det därför aldrig.

De hade gått förbi här många gånger, och hon hade behärskat sin lust att säga: låt oss titta in... I dag kände hon en häftig dragning mot den där dörren som var förbjuden, och lät sig behärskas av den. Någon gång får väl ett sår lov att vara läkt. Låt oss gå in, sade hon.

— Nej varför det? sade majoren och gick vidare.

Friherrinnan stod kvar.

— Jag tror att där finns något intressant bakom planket, sade hon.

— Kom nu, sade majoren, där finns inget intressant.

Hon kom inte, han måste stanna och argumentera. Där finns en förfallen tennisplan, sade han, övervuxna rabatter och annan spår av svunnen kultur. Var nu icke barnslig.

— Du kan ju gå hem i förväg, sade hon och önskade i hemlighet att han ville göra det. Om där inte vore något annat, varför skulle de då förbjuda en?

— Du vet lika bra som jag, att de där Andersons är skygga, inbundna, ogina människor, om det nu är dåligt samvete eller vad det kan vara. De sista åren ha de till och med lagt bort att hälsa på mig. Om du inte kommer nu, så går jag.

— En gång i mitt liv vill jag ha gått genom en förbjuden ingång, sade hon.

— Man skulle tro du vore en barnunge, sade majoren arg och gick. När han kommit till hörnet, vände han sig om och såg henne försvinna genom porten. Hon var så nätt i sin lilla promenaddräkt, att hon erinrade honom om en ung flicka, en för trettio år sen ung flicka, som under mörka kvällar smög sig genom denna port till hans ivriga möte. Ett enkelt ögonmått sade honom, att hon inte ens på tvären skulle komma genom den porten. Han hade haft tur med att lämna den han lämnade och ta den han tog, tänkte han och blev åter på gott humör. Hans fru höll sig underbart, även till hjärtat. Hennes första förbjudna ingång! Han fick väl unna henne den.

Friherrinnan öppnade dörren uppfylld av en förväntan, en spänning, hon inte alls kunde förklara. En barnunge, tänkte hon, det är vad jag är. Men hur ska den bli fullvuxen som hela sitt liv måste lyda far och mor, husbönder, make och styvbarn, tjänstefolk, hund och katt.

Trädgården bakom planket var i alla fall inte alls sådan som majoren beskrivit den. Den var arrangerad med grupper av tåliga, lättskötta och rätt meningslösa prydnadsbuskar, sådana som trivas kring svenska stationshus. Den var inte vacker, men för-

vildad var den heller ej. Hon hann dock inte göra några närmare undersökningar, ty bakom den närmsta gruppen upptäckte hon två ansikten vända mot henne. Det var herrskapet Andersons ansikten. Trädgårdens ägare stodo där rätt upp och ner, som om de vaktat i årtal på att hon skulle begå denna överträdelse.

Blev hon förvånad, blevo de det ännu mera. Mållösa stirrade de på henne, på varandra, på henne igen. De kunde inte blivit mera häpna, tänkte hon, om hon fallit för deras fötter från en fjärran stjärna, glödande av farten genom hundratusen mil.

De buro sig så konstigt åt att även hon kunde känt sig frestad att förlora sig i häpnad och betraktande. Men hon behöll fattningen, ty hon hade fått god uppfostran och visste hur man uppför sig, även när man blir mottagen som meteorsten. Därför hälsade hon hövligt och bad om ursäkt, hade bara velat slita en tvist med sin man om hur det numera såg ut innanför planket, hon hade funnit trädgården mycket välskött, godafton.

Därmed vände hon och sköt upp dörren igen, långsamt, för att något skulle hinna hända, innan hon åter var utanför.

Just som hon med en känsla av djup misräkning skulle dra igen dörren, hörde hon entreprenörens röst tätt bakom sig:

Ifall friherrinnan... vill inte friherrinnan stanna ett ögonblick... jag... vi...

Och samtidigt gnällde frun: nej, men Anderson, inte går det an...

Friherrinnan vände sig om och fixerade mannen. Var det inte det hon tänkte, att han inte kunde låta henne gå så snopet. Han var egentligen en praktfull karl, där han stod i sin slitna lädertröja, hög och bred, nötblun i skinet och med stålblå ögon under de täta brynen. Alltför praktfull att ha ägnat sitt liv åt sopor och denna torra madam. En modell för en riktig Lohengrin, tänkte hon hädiskt.

— Jo, fru Anderson, det går gott an, sade hon och såg på mannen.

— Jag skulle bara vilja göra en fråga,

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

sade han, tummande sin mössa med väldiga händer. Hustrun visste tydligen vilken fråga det var, ty hon sökte med tarvlig beskäftighet hejda honom: men Anderson, inte går det an!

— Är det om trädgården, sade friherrinnan.

Det var inte om trädgården. Till hennes stora förvåning började entreprenören att tala om gamla major Svanehjems död för åtta år sen, medan hustrun, dödligt generad, sökte mota: nej men Anderson, det var en sådan obetydlighet, och vi har glömt det för länge sedan...

Friherrinnan undrade om hon drömde. Var hennes svärfars död en obetydlighet, och hade dessa Andersons glömt den?

— Vi har visst inte glömt någonting, sade Anderson, och när han höjde rösten, drunknade hustruns pip i hans djupa bas. För hustru min här, har det heller inte varit obetydligt, och det står jag för.

Det låg mycken bitterhet i hans röst, han ställde henne till ansvar för något. Hon började leta i sitt minne. Hade hon någonsin haft något att göra med dessa människor, utom att entreprenörens folk och kärror hämtade sopor på hennes gård? Nej, alls intet. Man levde i så olika kretsar. Den här lilla garnisonsstan höll sig med kretsar, var och en trampade omkring i sin till sin död utan att ana måhända, att den människa, som kunde gjort livet värt att leva, tömde ens tunnor om natten.

— Vi skickade kort, när majorn dog, som friherrinnan minns, för att beklaga sorgen. Vi överla mycket om vi skulle göra det, vi visste inte riktigt om det gick an, eftersom. Men så gjorde vi det ändå som grannar. Och det var förstas alldeles på tok, förstod vi sen, eftersom friherrinnan skickade igen våra kort med posten i ett kuvert. Herrskapets jungfrur kände igen friherrinnans stil på kuvertet. Men nu så skulle jag gärna vilja veta, för en särskild saks skull, varför det inte gick an, att vi skicka kort?

Långt innan han slutat var friherrinnan klar över hur det måtte ha gått till. Svanehjemska familjen hade suttit kring matsalsbordet och hjälpts åt att tacka för visat deltagande. Hon själv hade skrivit adresser, någon annan hade stoppat in tacksägelsekort i kuverten. Av slarv har denna någon lagt tillbaks herrskapets Andersons kort i det för dem avsedda kuvertet, och så har de stackars människorna oförvarandes fått ett slag i ansiktet. Det var fantastiskt oproportionerligt, att de kände det ännu åtta år efteråt. Hon skulle velat skaka Lohengrin för att han inte hade större sorger, för att han tog vid sig så över herrskapet Svanehjems dryghet.

— Jag är glad över att jag överträdde ett förbud, och kom in i trädgården, sade hon, men varför kan inte människor säga ifrån? Herr Anderson eller fru Anderson kunde väl ha frågat mig förr! Då kunde jag ju genast talt om att ingen människa fann det annat än vänligt och passande med herrskapets kort, fullt så bakom som man tror, är vi inte ens i officerskretsar. Är det jag som i slarv stoppat fel kort i kuvertet, så ber jag om ursäkt. Fast jag måste säga, att hur kunde ni tänka er något annat i detta än ett misstag?

— Nej, hur kunde vi, sade frun ödmjukt under tårar av lättnad och självfölebråelse. Men herr Anderson, ännu inte uppmjukad,

sade: vi har väl haft andra erfarenheter om skillnaden mellan en renhållningskarl och en major. Det är naturligtvis en skillnad, men...

— Den är ganska tillfällig, håller jag med om, sade friherrinnan. Men säg mig, herr Anderson, har inte era otrevliga erfarenheter blivit flera efteråt, sedan ni slutade att hälsa på majorer, sedan ni började vika om gathörn för mig, fru Anderson, för jag har nog märkt det, och sedan ni satte taggtråd kring er själva och er gård?

— Friherrinnan är skarp, sade han motvilligt. Hon förstod att han var övervunnen.

— Nå hälsar herr Anderson på mig hädanefter? frågade hon. Därmed menades: tror herr Anderson min förklaring? och det förstod han.

— Ja, när jag nu vet, att det inte tas illa upp, sade han.

— Bra, då talar vi inte om det här längre. Vad var det för en särskild sak herr Anderson nämnde om?

Hon log mot honom så intagande, att han kom alldeles av sig. Han var inte van vid en så välljudande röst, så mycken takt och säkerhet. Hon kom ihåg att han talt om en särskild sak! Det var kanske inte så märkvärdigt i och för sig men blev så, när det gällde henne, som man i åtta år hållit för en markatta. Hennes närvaro gick rakt igenom honom som en såg. Det var inte tänkbart, att han kunde bli förälskad i friherrinnan Svanehjelm, men nu var han det.

Historien med korten var som om den aldrig varit, den särskilda saken gav han blanka fan i. Han tänkte: jag ska se till, att de tömmer tyst på hennes gård. Den som bullrar när hon sover, får ryka. Om inte annat, kan jag göra det själv...

Men medan han stod där och bara såg på henne, besvarande hennes leende, kom frun med förklaringen. Det särskilda var en bjudning som Andersons velat göra för sonens kamrater, nu när de alla tagit studenten. Men de hade inte ens vetat, om de skulle våga föreslå det för sonen, för tänk

om de finare kamraterna inte fått komma, och då hade hela nöjet varit förstört. Föräldrarna hade gått ner i trädgården för att resonera om saken utom hörhåll för pojken. Han ville ju aldrig låtsas om att han hade ont av sina föräldrar fast de ansåg att det måste han ju ha. De hade just beslutat att låta tanken på bjudningen fara, ty hur gick det inte den gången då de skickade kort till Svanehjems? I det ögonblicket kom friherrinnan.

— Underligt, sade hon, varför kom jag just i kväll? Jag hade en sån lust. Men nu kan ju bjudningen bli av... herr Anderson! Vad gör ni!

Anderson tog bort taggtråden från planket. Han hade burit fram en stege och rev nu av taggtråden med sina bara händer, så lätt som om han rivit en spets från ett linne.

— Herr Anderson blöder!

Han fortsatte. Han tyckte om att blöda.

— Kom genast ner. Man får blodförgiftning av rostigt järn.

Herr Anderson log stolt från stegen mot henne, hans ögon strålade, vad frågade han efter blodförgiftning.

— Jag skakar ner er, om ni inte kommer, sade hon. Han skrattade åt henne. Hon försökte göra allvar av sin hotelse, stegen stod fast som berg med Anderson på.

— Ni kommer ner i alla fall ögonblickligen, sade hon. Var fick hon denna ton ifrån? Den var fri och kamratlig men ändå despotisk. Hon lystrade själv. Ingen levande människa hade hört den förr från henne, men den hade alltså funnits där, gömd tills Anderson kallade fram den.

Anderson hoppade hastigt ner. Han förstod genast, att han skulle lyda, det var inte annars hans starka sida. Hon knöt sin näsduk om hans hand och kommenderade in honom till förbindning.

I Andersons blomlösa trädgård funnos endast tre påskliljor, dem bar hon, då hon gick hem. Hon var sällsamt uppspelt, hon förstod Anderson som givit sig på taggtråden med bara händer. Båda jublade över den smulan mänsklig gemenskap de fått smaka och öva. Ack, om sådant skedde ofta, hur man skulle slå ut och blomma!

Hon försökte gå igenom hur det kommit att ske: jag promenerade med min man förbi ett plank som hundra gånger förr. Jag stannade vid en dörr, den lockade mig och jag lät locka mig. Var det däri det låg? Tydligen, ty sen följde allt av sig själv. Därinnanför stod en man som hatat mig i åtta år. Och även han lät locka sig — att tala om det, äntligen. Med ett ord befriade jag honom, och strax ville han dö för mig av blodförgiftning. Sådant skulle livet alltid vara. Det har innehållit alltför få som velat dö för mig.

Aldrig får jag veta vad livet kunnat ge, om jag för givit mig ut på upptäckter på egen hand.

Men det må vara hänt, ännu ligga några dagar framför mig... jag ska begagna dem.

När hon vek om hörnet, såg hon sin man komma för att söka henne.

— Var har du varit? sade han förargad.

— Jag har ju varit hos Andersons!

— Och vad har du gjort där?

Hans hänfulla ton stack henne.

— Jag har lovat att spela dansmusiken på unga Andersons studentfest, sade hon.

Anderson tog bort taggtråden från planket.

(Ill. av Stig Hertzman-Ericson.)

CAP
Kejsarnougat

Utsökt god nougatchoklad
i 10- och 15-öres-bitar

T H A L I A S G Å T A

ETT FÖRSÖK TILL FÖRKLARING

Av

Ernst Didring

Thalias makt över människan dör inte, säger Ernst Didring i denna intressanta och djupgående analys, som läses med särskilt intresse inför teatersäsongens början.

JAG TÄNKER NU INTE PÅ SÄTTET att sköta en teater, ehuru det tycks vara synnerligen gåtfullt att döma efter de invigdas uttalanden. Jag tänker på något mycket enklare, åtminstone skenbart, än att få debet och kredit vid en scen att gå ihop.

Vad är det som gör att Thalia, »den blomstrande», efter årtionden, århundraden av dåsigheit kan åter stiga upp frisk och stark? Vad är det som gör, att människor från skilda tider åter och åter gripas av de stora dramaturgernas verk?

Med Thalia avser jag i detta sammanhang endast dramat. Vad beträffar mimmen, komedien, farsen och lustspelet ligger det ingenting underligt i att dessa hålla sig uppe genom tiderna. Människor ha alltid älskat gyckel och skratt, isynnerhet i mörka och dystra tider. Men hur har det stora dramat efter långa tider av förnedring åter kunnat leva upp igen?

Även en helt snabb blick på förloppet i stora drag vittnar om Thalias skiftande öden. Efter den grekiska trion Aischylos', Sofokles', och Euripides' glansperiod sjönk Thalia snabbt. Rom var icke nog konstnärligt starkt för att ta arv efter Grekland. Senecas tragedier (Thyestes, Medea) voro fruktansvärda i sina gräsligheter. Bättre blev det icke under de närmaste århundradena. Man kan visserligen peka på att man i Byzans år 354 eft. Kr. ägnade 175 av årets dagar till fester, av vilka 101 voro teatraliska, men nog kan man lugnt påstå, att det stora dramat i allmänhet var åsidosatt. Medeltidens mörka århundraden — 500, 600 och 700-talen dyrkade icke heller Thalia på det sätt här menas, trots alla mirakler, mysterier och moraliteter. Thalia sov djupt och gott.

Det spanska, franska och engelska dramat satte nytt liv i henne. Vill man endast fästa sig vid några höjdpunkter i Thalias tillvaro, märker man Corneille, Racine, Calderon, Molière, Shakspeare och Voltaire. Därefter komma Goethe, Schiller, Grillparzer, Hebbel och Victor Hugo. Åter sjunker den stackars Thalia i en djup vågdal tills Ibsen och Strindberg höja henne på sina pennskaft till drottningarnas drottning.

Dramats vedersakare — och sådana ha funnits i stor utsträckning i alla tider och alla länder — ha naturligtvis ofta förbitterat livet för den stackars Thalia. De äro likväl icke skuld till att hon ibland sjunkit hopplöst djupt. Det har varit sociala, historiska, religiösa och andra inslag, som verkat därhän. Det gåtfulla är, att Thalia åter stigit upp igen, att hon med ett ord sagt verkar odödlig.

Vad är det för dunkla moment inom det stora dramat, som betingar denna odödlighet? Är det en slump, att Thalia alltjämt lever eller finns det någon sannolik förklaring på detta gåtfulla? Hur kunna vi, nyktra nutidsmänniskor, som äro vana att dissekera och bena upp allting med kallt sinne, likväl gripas så djupt i våra hjärtrötter av det stora dramas ord att vi sitta och ibland torka våra ögon i smyg på teatern? Hur har Thalia kunnat fortleva genom tidernas tider?

Låt oss göra ett försök att lösa gåtan!

Man kan inte låta nöja sig med en så enkel förklaring som att folket älskar »pa-

nem et circenses». Nutidens åskådare få åtminstone inget bröd.

Ej heller kan man söka förklaringen med att peka på de teatergalningar, som träffas bland de högst uppsatta av vitt skilt psyke, såsom Augustus, Nero, Richelieu, Marie Antoinette, Gustaf III, Ludvig II m. fl. och som just genom sin sociala ställning ofta gått i spetsen för att bevara dramat även om de inte alla likt Nero älskade det så högt att de uppträdde som kung Oidipus med blodiga ögon och vrålade ut sitt teaterlidande.

Ännu mindre kan man förklara Thalias odödlighet med den frasen, att hon stundom tjänat vissa tidsrörelser och tilldragit sig enormt uppseende, såsom när Voltaires tragedier blevo ett uttryck för en ny, religiös radikalism eller när »Figaros bröllop» förberedde den stora franska revolutionen eller när Le Sages »Turcaret» på 1700-talet väckte en storm av ovilja bland dåtidens gulascher.

Det är klart, att de bräder som föreställa världen gärna skola tas i anspråk för stridspredikningar. Detta har dock ingenting med Thalias odödlighet att göra. Tidsfärgade stridsdramer äro minst av allt odödliga. De avsomna i allmänhet med lösnigen av den fråga varom man stred. Det bästa beviset härför är Ibsens »Et dukkehjem».

Ej heller kan man finna förklaringen till Thalias odödlighet i de regler eller de litterära program som predikats av filosofer eller av dramaturger. Vem bryr sig om Aristoteles' föreskrift, att den tragiska handlingen måste försiggå inom ett solvarv? Vem fäster sig numera vid Corneilles braskande teori om att ämnet i en tragedi måste vara »extra-ordinaire, illustre et invraisemblable»? Vad innehåller egentligen Pirandellos dramatiska program? Psykologi, patologi måhända, men inte gör det Thalia odödlig.

Lika litet kan man nöja sig med den svävande och banala förklaringen, att vi älska se oss själva på scenen. Man torde nog få söka förklaringen till Thalias odödlighet på annat håll.

Finns det då något gemensamt hos de stora dramaturgerna, något som gör, att vårt intresse fångas av deras dramer på ett mer hemlighetsfullt sätt än av andras? Finns det i dessa dramaturgers verk något gemensamt livsexer, som får Thalia att stiga ur skuggorna mot ljuset igen, förnyad, förnyrad, skön som en hymn till odödligheten?

Finns det till att börja med något gemensamt hos de tre stora grekiska dramaturgerna? Vi lämna tekniken ur sikte. Peripetien och igenkänningen spela härvidlag ingen roll, lika litet som den allmänna regeln, att mord ej fick ske på scenen, etc.

Man märker utan svårighet, att Aischy-

los' ödesdrama, Sofokles' makt drama och Euripides' realist drama äga likheter i visst hänseende. Hos alla tre spåras ett själsligt patos, ett hjältetrots och en vanmaktskänsla i den våldsamma kampen mot gudarna, ödet, makterna. Hos Euripides märkas dessutom tvivlet och kvinnohatet. Det sista kan man alldeles bortse ifrån, emedan det påstås hava berott på något så tillfälligt som Euripides' egna olyckliga äktenskap. Låt oss hålla oss till det patos och trots, den lidelse och hänförelse, som jämte vanmaktskänslan är grundtonen i den tragiska hjältens själsliv.

Vari bottnar denna grundton?

Det sägs, att det antika dramat härstammar från guden Dionysos' lidanden såsom de skildrades i sägnerna och myterna. Den djupaste grunden för dramat skulle således vara det religiösa begreppet hos människan, känslan av vanmakt i kampen mot naturen och dess lagar samt det trots, som är det själsligt stolta hos människan, när hon går till kamp mot makterna fast hon vet, att hon skall bli besegrad. Kan det vara denna grundton, som griper oss så starkt? Låt oss lyssna till de mäktigaste scenerna ur exempelvis Aischylos' »Prometeus», Sofokles' »Oidipus» och Euripides' »Elektra». Prometeus' åkallan, sedan han smitts vid klippan, Oidipus' utbrott inför upptäckten av att han mördat sin fader och äktat sin moder samt enstaka partier ur Elektras sista akt låta oss misstänka, att det är just tonen i dessa partier som griper mest.

Om denna misstanke är riktig, kan man måhända våga att fortsätta på sökandets dunkla väg och fråga vidare.

Återfinnes en liknande grundton även hos senare dramaturger, som under tidernas gång höjt Thalia till ära och beundran? Återfinnes detta själstrots och denna vanmaktskänsla hos de stora dramaturgerna?

Hos Corneille, som själv erkände, att han var en flitig bearbetare av det spanska dramat, finner man knappast hjältetrotsset förrän i »Le Cid». Starkare framträder det i »Cinna».

Hos Racine märks själstrotsset och vanmakten både i »Britannicus» och i »Phèdre».

I vissa dramer av Calderon, inkvissionens skald, kan man ana grundtonen såsom i »El Principe constante».

Vad gäller Molière tror man sig nästan vara på villovägar men tröstar sig med att Molière mer representerar lustspelet och karaktärskomedien än det stora dramat.

Går man sedan till den största dramaturgen efter den grekiska trion, Shakspeare, behöver man icke leta länge, förrän man hör den eftersökta grundtonen ljuda. Den hörs i de gripande dramerna »Hamlet», »Othello», »Kung Lear» för att nämna några. Starkast och mest koncentrerad ljuder den i några korta rader i »Macbeth», när allting ramlar omkring den solta kungen, som några scener efter det han stolt sagt

»min härskarsjäl, mitt oförskräckta hjärta
ej böjs av skräck, ej nås av tvivlets smärta»

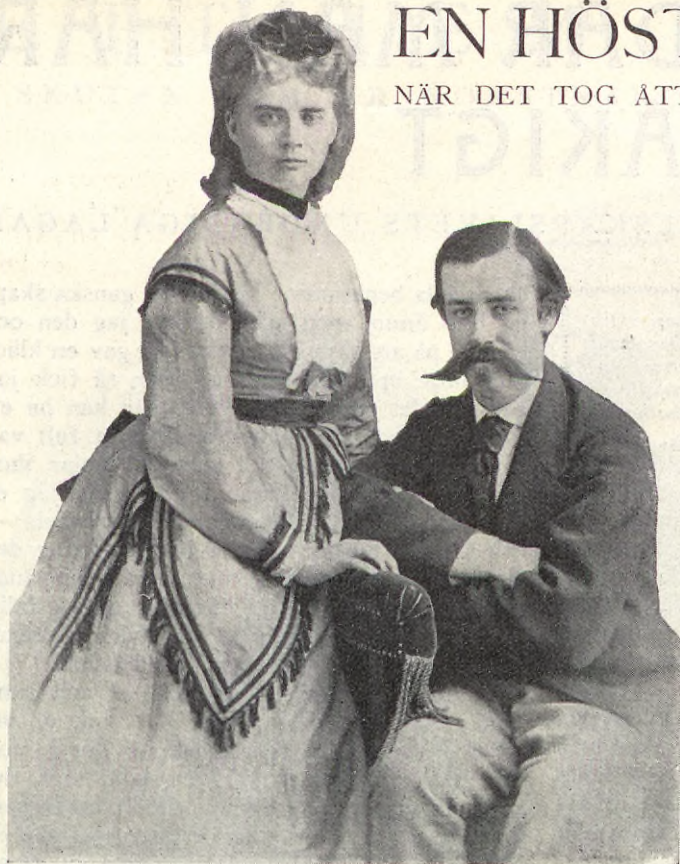
likväl tillägger

»En skugga blott, som går och går, är livet;
en stackars skådespelare, som larmar
och gör sig till en timmes tid på scenen
och sedan ej hörs av. Det är en saga
berättad av en däre, låter stort
betyder intet.»

(Forts. sid. 965.)

EN HÖSTFLYTTNING FÖR 60 ÅR SE'N

NÄR DET TOG ATTA DAGAR ATT FARA FRÅN HUDIKSVALL TILL SKELLEFTEÅ.

Anna Hamilton-Geete och hennes man.

»HÄR SITTE JAG NU ÄNTLIGEN på fasta landet igen efter en hel veckas äventyrligt kringirrande här och där i Bottniska viken. Att i tät tjocka under sju sorger och åtta bedrävelser sakta treva sig från hamn till hamn, ligga för ankar hela dagar under oavbrutet tutande i mistlurar för att slippa bliva påseglad av andra fartyg, vilkas hotande närvaro tillkännagives genom övernaturliga tjut långt borta i dimman, kan just ej kallas a cheerful situation.»

Denna lilla sammanfattning av sin flyttning och resa ger Anna Geete sin familj i brev från det nya hemmet i Skellefteå, dit hon nyligen anlant, närmast från Hudiksvall. Denna stad hade samma höst varit offer för en förhärjande eldsvåda och när Anna omgiven av sin man, pigan Johanna, hunden Leila och katten samt sina femtio packlärar, från däckets såg ut över den förbrända staden med sina svarta skorstenar och sotiga ruiner under en tjock, våt dimma och i en bottenlös smuts, kände hon ingen saknad över att lämna Hälsingland. Alla platser på båten, såväl damsalongen som den halvrunda herrsalongen i aktern voro fullpackade med fraktgods. Utrymmet var därför mer inskränkt och passagerarna i hög grad hänvisade till varandra, så vida de icke föredrogo att tillbringa hela dygnet i de kvava och trånga hytterna. Sällskapet var »ytterst blandat», skriver Anna — »en verklig Noaks ark». Utom Geetes trängdes i den lilla matsalen en rik brädhandlarfru från Luleå »mycket nervsvag, mycket känslfull, eine schöne Seele vid namn Lundbom, och som, ej utan skäl, det måste erkännas, ansåg sig själv jämte oss bilda det mer aristokratiska elementet i samlingsen. Hon gjorde visit i min hytt, berättade om sin kärlek till Lundbom, samt om sin förtjusning över Ristori, som hon sett i »Maria Stuart». 'En så förinnerligt vacker pjäs — visserligen förstod jag icke språket' sade Lundbomskan, men dels spelte hon så nått, dels har man ju läst historiska romaner. Ack, då hon sprang i skogen och var som en liten fågel så glad, tog på vart blad. Hjärtat rent vände sig i bröstet på en — en kan lära så mycket moraliskt

Hur en höstflyttning kunde te sig förr i världen får man en livlig föreställning om i denna skildring, som hämtats ur den kända författarinnan Anna Hamilton-Geetes efterlämnade brev. Denna var efter sitt giftermål tre år bosatt i Delsbo, men på hösten 1897 blev Geete förflyttad till Skellefteå, dit resan per hjulångare anträdde från Hudiksvall. Det är denna höstfärd och dess strapatser, som läsaren här får följa.

gott av en bra pjäs. Det var annat än sköna Helena, som jag såg som fästmo. Har lilla doktorinnan sett den? Inte! Åh, en rent skändes för sig själv.' Min person intrigerade henne tydligen på det allra högsta och till sist gick hon rakt på sak och frågade vad »lilla doktorinnan» hette i sig själv. Jag gav henne den äskade upplysningen. 'Ack', utropade hon, 'lilla doktorinnan är släkt med universitetskanslern. Åh — och med grevinnan, som har huset vid Kungsträdgården. Åh — och med landshövdingen i Uppsala — får jag lov — tillåter doktorinnan? — Jag har några utsökt goda gravensteiner med mig — får jag bjuda?' Jag tror aldrig grevligheten någonsin inbragt mig en så materiell vinst. För övrigt anförtrodde hon mig att hennes livs mål var att få sig ett par vita påfåglar och om möjligt övervinna den motvilja, dessa djur antagligen torde hysa mot att leva och fortplanta sig i Luleå.»

En annan av reskamraterna var en »hederlig och bastant värmländsk mamsell», som reste till Haparanda för att hushålla för en änklings. Hon hade starkt utvecklade åsikter om bästa sättet att skura mäsing och lägga in saltgurkor. Vidare funnos där en skeppare »som gjort haveri på danska kusten», och ett par »pomaderade handelsresande». »Alla levde nu och röde sig, svettades och skvallrade i den belamrade salongen. Däcket var under den iskalla våta dimman föga inbjudande och så fyllt med fraktgods att man knappt kunde taga ett steg och vägen till matsalen var av samma skäl mycket invecklad och förbunden med stora svårigheter. Matlusten ökades ej heller av en stor osande järnkamin, som eldades natt och dag och tre stora svängande fotogenlampor — det förstås av sig själv att luften icke var den renaste. Lyckligtvis kunde man ju alltid öppna fönstret, om man föredrog förkylning framför kvävning.»

Sundsvall presenterade sig i en ogenomtränglig tjocka, så att Anna såg ej mycket av staden. Här ökades ressällskapet med ytterligare ett par damer. Denna var »en

havsig, mycket grann, något otvättad och tvivel underkastad ung fru med ett ohyggligt flickebarn, som gallskek både natt och dag. Damen hade enligt egen utsago haft många underliga öden och bland annat icke mindre än sex gånger 'i blotta linnnet' undkommit eldsvådor. Nu reste hon hem till sina föräldrar i Piteå och hade för att efter sista eldsvådan anskaffa respengar och toilett fått lov sälja sin vigselring, vilken också ganska riktigt, som bekräftelse på historiens sanning, fattades. Hon var skenbarligen, ehuru hon ej riktigt ville kännas vid det, med vänskapens band förenad med ett fruntimmer av jättelika proportioner och mer än misstänkt moralitet, brytande på finska och dunstande av patschouli och brännvin samt utstyrd i en skrynklig och mycket garnerad grön taftklädning och ett stort sortiment av oäkta armband, kedjor, broscher och ringar.»

Härnösand visade sig mera till sin fördel än Sundsvall. »Eleganta butiker och vackra byggnader — verkligen en stor stad.» Knappt hade båten lagt till vid kajen, förrän städerskan kom och anmälde ett besök. Det befanns vara landshövdingen i Västernorrlands län, Treffenberg »med hela sin person, sina stora svarta ögon och sitt yviga svarta hår, ja till och med sina krulliga svarta mustascher, så gnistrande och elektriska av välvilja att han nästan icke tycktes rymmas i den trånga salongen.» Treffenberg bad Geetes tillbringa aftonen på residenset och under några korta timmar njöt Anna av att på väg mot det nya få tala om det gamla, om Tekla Knös, morbror Uno Troili och tusen andra. Morgonen därpå hängde dimman ånyo över de långa rullande smutsgrå vågorna. »Båten låg still, det var för djupt att ankra, kaptenen visste ej var vi voro och vi drevo på Guds försyn — möjligen till Finland. Under detta angenäma tidsfördriv förgick dagen långsamt. I skymningen tycktes kaptenen få situationen något klarare för sig. Lyckligtvis var det månsken bakom töcknet, så det blev ej mörkt.

När vi vaknade på morgonen voro vi just framme vid Örnsköldsvik. Ett mera förtjusande ställe att se på kan man icke föreställa sig. Bergen komma ända fram till vattnet och den lilla köpingen ligger

(Forts. sid. 966.)

Förmaket i det Geeteska hemmet.

SÄLLSKAP DÄR MAN HAR TRÅKIGT

EN LEKTION I SÄLLSKAPSLIVETS UNDERLIGA LAGAR

Opassande för en dam att sitta med benen i kors —

DET FINNS EN HEL DEL TING SOM man inte gitter taga reda på, om ock källorna äro lätt tillgängliga. Så till exempel det så kallade sällskapslivets lagar. Detta skall du göra och detta skall du icke låta. Engelsmännen ha sina bestämmelser, fransmännen sina och vi våra. Jag läste nyss i en skiss av Michael Arlen att i den engelska societeten får man mörda, men man får inte skjuta råvar och inte tala om pengar. Här får man åtminstone ta död på råvar, fast nog är det synd på djur. Om aktier och inteckningar talas det säkert i det finaste rökrum, men gud nåde den som vid ett stort middagsbord yttrar ett kvitt om pengar, om man så inte har en krona åt betjänten som hänger på en aftonkappan. Då är det mera comme il faut att behandla honom som luft och styra vägen rätt ut till hissen. I början av min triumfbana inom den högre societeten trodde jag man skulle svara som det var på den spirituella frågan hur man mådde: Ja tack, jag har gått med huvudvärk i tre dagar, och ingenting hjälper. Men vid halva meningen hade den förtjusande damen vänt sig till en annan, och jag fann att det inte var lönt.

Över huvud taget skall man alltid le, men aldrig gapskratta, om man rätt vore färdig att spricka av löje — och anledning saknas just inte — man skall inte tala om något allvarligt, men inte tala, för det verkar konstigt. Det finns verkliga damer som förtroligt viska: En två, tre fyra, fem! för att det skall se ut som om de hade något att säga.

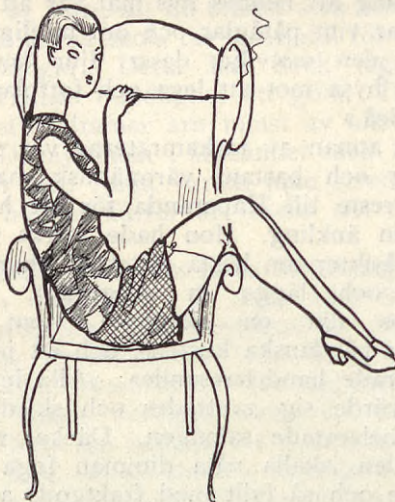
Då nu snart säsongen börjar, blir det i anseende till den regniga sommaren mer än vanligt lämpligt att språka om vädret. Men säg för allan del inte att halmen ruttnat, att vetet inte hunnit mogna, att havren ligger kullslagen. Såvida naturligtvis ni inte äger hundra tusen tunnland — ointeknade — ty en sådan person har då rätt att säga vad hon vill. Därför är det också mycket uppfriskande att sitta till bords med allvarligt rika människor, det kan ge en flykt och frihet åt konversationen som aldrig annars. Från deras sida likväl, men man bör akta sig att disputeras, det är taktlöst. Jag har vid flera tillfällen hört kraftord om socialisterna och om det prentetiösa tjänstfolket, men det förstod jag själv, att jag bara borde svara med ett hum... ja... och ett så pass ljuvt småleende som jag kunde åstarkomma. O, så roliga middagar!

För fyrtio år sen ansågs man som pack för att man höll på Strindberg. Tjugo år efteråt sade till och med fröknar i de stora modemagasinen: Ack, jag älskar herr Strindberg, ingen är som han. Allt är modefrågor,

Lite elak — det säger hon själv — men uppfriskande är Anna Branting, då hon berättar om hur hon ser på sällskapslivets företeelser. (Ill. G. Chatham.)

allt är konventionellt. För inte allt, för länge sen fördömdes såsom opassande att en dam satt med benen i kors. Nu händer icke sällan att unga flickor intaga ställningar så att man ser huden ett gott stycke ovanför strumporna, och ingen reagerar hörbart.

Före tjugutalet kryper tiden som en snigel, då man hunnit till mina år rusar den som ett flygplan. Jag kan snart ej reda ut mina minnens kartläggning. Men så mycket är säkert, att det varit i det här seklet som man i de övre lagrens kretsar ansågs besynnerlig, litet tokig, om man hade en klädning skuren i ett, det vill säga inte liv och kjol. Och ännu längre tillbaka utstöttes en ung flicka ur de aktningvärdas läger därför att hon bar en underdräkt av sämskskinn då hon på en basar ville vara smalare än man blev med tre underkjolar. Det var också rent av oanständigt att sitta så att benets linje framträdde. Det var även, sade en herre, vidrigt att dansa med

En ung flickas ställning nu för tiden.

en flicka, som inte hade hög korsett. Inte annat kan man tycka än att dessa stränga tiders människor ägde betydligt mera oren fantasi än våra dagars förkättrade ungdom.

Så att i vissa fall ändras det med tiden. Endast ett står kvar: Var som alla andra, tyck som alla andra, tala som alla andra, klandra ej det som är vanligt, hur rysligt det än är.

Ni kan gärna tala om teater. Det betyder inte ett muck om ni ingenting begriper, ty ni har bara recensionerna att gå efter. Skulle det falla sig så att en utmärkt given biroll blivit uteglömd — sådant händer när en stackare är tvungen att i rasande fart skriva mellan elva och ett på natten — så tig för all del, efter som den inte blev recenserad så var den väl ändå ingenting. Det är bättre att tala än att blamera sig. Följer ni dessa kloka råd, skall ni se hur bra ni reder er.

Går ni på en stor middag eller måste följa med på en bal skall ni vara dekolleterad, kom ihåg det, om så även en skulptör eller målare hållre blundar än ser på edra fettvalkar och

eventuella benknor. Jag har en ganska skaplig hals ännu, men själv avskyr jag den och hittade på att bära ett rysch, som gav en klädsam linje upp åt kinderna. Men så fick jag veta att det var effektsökeri, man kan ha ett sammetsband, som oftast är absolut fult vad formen angår, eller tyll som skrynklar ihop sig och gör ingen nytta. I Paris såg jag en amerikanska — med goggles naturligtvis — och tio rader falska pärlor lindade kring den pinne, som bar upp hennes skräckinjagande huvud. Det går an att försöka, de ha fallit i pris, man får dem visst för två och femti metern, ser jag i fönstren. Medelstora.

En hals skall vara ung och vit och rund som i Salomos Höga visa. O, tänk er om också våra gamla herrar skulle börja visa sina halsar, vilken syn! Men, som sagt, dekolletera er ni, mina damer, det är ingen som skrattar åt det, om inte betjänterna, när de efter kvällens mödor läska sig med en grogg i serveringsrummet. På parketten hade jag framför mig en dam ur högsta societeten. Hon var spöklikt mager, som man skall vara, och mycket livlig. Då hon vred på huvudet räknade jag ungefär elva veck på halsen, tills jag inte orkade mera, det var förfärligt, men hon bemöttes som om hon varit drottningen av Saba — jag menar inte mumien utan en levande — ty hennes pärlor voro orientaliska och hon hade bekanta bland allt fint folk. Och hon talade mycket högt, det skall man göra, man talar ju ändå inte om Anderssons och Lundqvists, man talar om Claes och Augusta och Ulla och Ebba.

Ni tycker kanske att jag är elak, men jag säger bara som sanningen är eller i alla fall som jag ser det. Och jag är utledsen vid allt vad sällskapsliv heter, den så kallade säsongen. Ty därmed menas ej föreläsningar — som jag för resten tyvärr inte går på — inte häller teatrar, ty teater spelar ju hela sommaren utom operan, som ju är det verkligt fina, inte häller att träffa några riktigt goda vänner, inte häller de nya böckerna, det menas stora middagar, baler, prat och tomhet. För min del beklagar jag ej att ha kommit ut ur allt detta, tvärtom, men vill ni hänga med, så håll till godo! ANNA BRANTING.

En skulptur blundar hellre...

ETT HEM PÅ BÖLJAN BLÅ

SKUTAN SOM ÄR KONSTNÄRENS ATELJÉ OCH FAMILJENS SOMMARNÖJE.

Yngsta gästen ombord.

KONSTNÄREN HELMER Masolle är inte bara berömd för sina tavlor, han har också en båt, som gör honom till föremål för intresse, beundran och kanske också avund.

Den är familjen Masolles idol, vän, uppfostrare, sommarnöje, ateljé, rekreation och mycket mera som icke kan rubriceras. Men det är svårt att veta vad en så uppskattad ägodel skall heta.

Nu när sommarens färder äro över och skutan ligger i Myttinge varv för att beredas till sin vintersömn, är tiden inne för att berätta om hur trevligt det varit att fara med den och om hur den kom till.

Hon — det är väl mest sympatiskt att kalla henne så i alla fall — kom till, därför att hela familjen älskar havet men avskyr badorter. Efter att ha provat badortslivet, visste de alla samfällt att det var ingenting för dem utom tillfälligtvis för en eller annan danskväll, då man har sin egen båt, som ligger och skvalpar i hamnen och dit man tar sin tillflykt, då nöjet är slut som till hemmets trygga borg. Ombord är nämligen hemkänslan lika stor som på landbacken om inte större.

Nu få vi först de tekniska detaljerna av herr Masolle. Vid Råå i Skåne byggdes skrovet medan Myttinge varv sörjt för inredningen. Det är en motor-ketch av typen nord-sjöbanksbåt, d. v. s. sådan typ som våra nordsjöfiskare använda för sina långfärder. Men inredningen har herr Masolle själv övervakat in i minsta detalj och hans fru är nöjd

Familjen Masolle med en gäst, överingenjör Axel Wahlberg (herrn med cigarren).

med den. Större beröm kan han nog inte få. Båten är 13,10 meter lång överallt och 4,20 meter bred. Och man kan stå rak under däck, t. o. m. om man ställer sig på

Under däck är skutan nästan underbarare än annars. Där finns allt. Ateljé för herr Masolle, med god plats att stuva undan målargrejorna, en salong för frun, sju kojplatser och ett pentry, där varje millimeter tillvaratagits. Det händer ofta, att erfarna sjömän från amiraler vid kungliga flottan ner till enkla skeppare komma och be att få titta litet närmare på den där båten. För familjen är den ett sommarhem så originellt och frigt från världen som en konstnärsfamilj kan önska.

"Skutan" i en östersjövik.

sofforna. Segelarean är 58 kvadratmeter fördelade på 3 trekantsegel och motorn är en 35 hästkrafters Daimler. Allt detta för fackmannen mera än för lekmannen begripliga betyder emellertid, att en man orkar med varje sak och att familjen kan sköta båten utan gästas ombord.

Jo, det finns i alla fall två: äldsta gästen Karin 16 år och yngsta gästen Brita 10 år. De ha fullt upp att göra, men tycka sjömanslivet är så härligt. Deras mamma kan inte nog förorda ett sådant sjömansliv ur uppfostrarsynpunkt, som sport och som härdningskur. Sjön gör alla vakna, iakttagande, påpassliga, rådiga.

Äldsta gästen skrubbar däck.

D E N K U N G L I G A J A K T E N

Ut i skogen.

Kung Alfonso siktar.

En rolig jakthistoria.

Man samlas till lunch.

Det spanska kungabesöket i Sverige avslutades med en lyckad älgjakt för kung Gustaf och hans gäster på Hunne- och Halleberg. Av en deltagare i jakten har Idun mottagit dessa privata amatörsnapshots, som publiceras med ensamrätt.

D A M E R N A S D I S K U S S I O N S K L U B B

En tragisk konflikt.

"Gittan" har fått många och mycket varierande råd, i ena fallet dikterade av rådgivarens erfarenhet, i andra av hennes medlidande och goda hjärta. En "landsortsfru", som en gång löst Gittans problem lägger först sitt tungt vägande ord i vågskålen.

Ert tragiska ämne intresserar mig därför att jag själv genomlidit detsamma.

Som 20-åring kom jag på ett Sthlms-kontor och blev genom gemensamt arbete där god vän och kamrat med en av kontorscheferna. Vårt goda kamratskap övergick emellertid till en otillåten kärlek. Otillåten därför, att mannen ifråga var gift, och hade 3 barn.

Från allra första början insågo vi det förkastliga och hopplösa i vår kärlek, men detta oaktat, voro vi tillsammans så ofta sig göra lät under 6 år. En större förståelse än den som rådde mellan oss är knappt tänkbar, men samtidigt så var naturligtvis tillfredsställelsen för oss rätt tvivelaktig. Samvets-kvalen blevo värre och värre och för att undvika en psykisk katastrof för mig, överenskommo vi att definitivt skiljas. Det var ett svårt steg, men det var det enda möjliga.

Denna kärlekshistoria ligger nu några år bakom mig, men glömt den har jag inte. Det var mitt för-

sta varaktiga ungdomstycke, och fastän jag nu är mera omdömesgill, så är det alltid med vemod, jag tänker tillbaka på de åren.

Jag gifte mig sedermera och lever ett lyckligt familjeliv med min man och vår lille gosse. Min mans frieri tog jag åtskilliga gånger under övervägande, men skäl att ångra mig har jag ej haft. Min man älskar mig och jag högaktar honom. Ni invänder kanske, att aktning i ett lyckligt äktenskap icke är tillräckligt, men ser Ni med verkligt god vilja går det mycket bra. Jag var också 33 år när jag gifte mig, och åren och erfarenheterna sänka pretentionerna på livet.

Mitt ovillkorliga råd är: gift Er med den man som begär Er till sin hustru. Ni är ju i alla fall en mogen kvinna, som först och främst har skyldigheter mot Er själv och Er framtid. Varje normal kvinnas eftersträvan är dock ett hem och barn. Vad Er gifta vän beträffar, så bör han, under förutsättning att han ärligt älskar Er, tåla vetskapen om att en fri man ger Er, vad han själv, såsom gift, aldrig blir i tillfälle att skänka Er.

Landsortsfru.

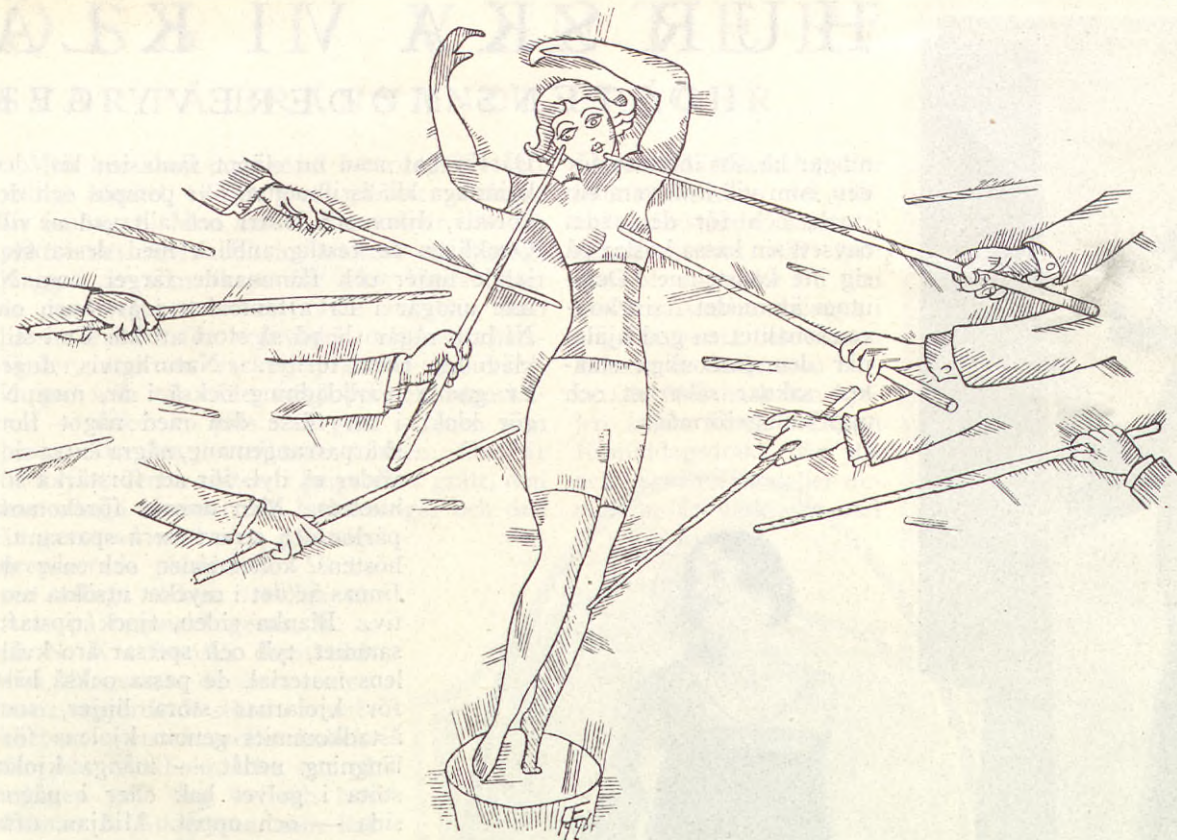
Ett helt annat råd ger signaturen S. W.: den stora kärleken skall man inte försöka undfly eller bemästra, och ett förhållande, som inte skapats av den kan aldrig bli lyckligt.

Gift Er aldrig med en man Ni inte alls älskar, han må vara hur "redbar och god" som helst. Sa-

ken hade ställt sig annorlunda om Ni träffat denna präktiga man innan Ni råkade på honom, som blev och fortfarande är er stora och varma kärlek. Då kunde man ju tänkt sig, att den aktning och beundran Ni känner för honom i samband med hans stora tillgivenhet för Er, verkligen skulle kunna väcka kärleken till livs. Men med Er älskade jämt i Era tankar, hur skulle då Ert äktenskap bli? Aldrig kunde det ju bli något helt och skulle er man verkligen vara nöjd med några futtiga små smulor? Er situation är verkligen beklagansvärd och hur Ni kunnat uthärda hela 8 år med detta, och därtill varit lycklig, är mig ofattbart. Säkert hade jag sökt mig från mitt arbete till något nytt och på så sätt kommit från det. Om inte för min egen skull, så för hans hustrus och barns skull hade jag gjort det. Hur gestaltar sig männe deras liv? Har Ni tänkt på detta. — Men då Ni säger, att Er kärlek är ändå "starkare och vackrare" nu än då den för 8 år sedan spirade upp, ja, då är det väl den stora kärleken, som är mäktigare än allt annat och som vi små människokryp äro oförmögna att bemästra. Är det den kärleken Ni bär i Ert hjärta, tänk då alls inte på att binda Er vid någon annan. Därtill råder Er en som också mött den stora kärleken och ej kunnat glömma.

S. W.

Till sist ett ord av en insändare, som vi inte velat neka plats, då den blottar en indig- (Forts. sid. 966.)

VAD SER HAN FÖRST HOS HENNE?

KARL-GERHARD TYCKER MEST
OM LEENDET OCH ANDRA HER-
RAR HA ANDRA TYCKEN.

DET ÄR KANSKE EN DELIKAT FRÅGA, men inte desto mindre en fråga, som kan få högst givande och varierande svar. Den vana, som en del människor ha, att alltid och genast granska någon viss detalj i en medmänniskas klädsel eller utseende, kan inte enbart avfärdas som en litet dåraktig mani. Den har, som allt på den här planeten, sin förklaring och giltiga orsak.

"Jag ser helst att jag slipper umgås med en dam som har skrikiga smycken" — "träsiga handskar" — "icke ändamålsenliga skor" — "ett dumt skratt" — "ätsittande hatt om ett klotrunt ansikte" — "slarvigt hår" — "virriga ögon" — o. s. v. Det låter dumt och grymt kategoriskt. Men är det så dumt? Allting kommer av någonting; fel, *den* sortens fel hos en dam måste dikteras av något felaktigt i henne själv. Av någon hjärnans, hjärtats, smakens, klyftighetens, intuitionens svaga punkt. Och kan man begära att en herre, som själv kanske råkar vara korrekt, skall visa sig med en dam, som basunar ut sina brister för allt folket i konkreta fullt synliga minus? Minuset kan vara tillfälligt och kan kompenseras av plus i annat — ja, det kan det, men får man förundra sig över, att manligheten skyggar litet för hoppet ut i det ovissa?

Idun har, till yttermera visso ställt frågan till några av sällskapslivets förgrundsherrar, som i sina svar bekräfta, att detaljerna göra helheten, och att en viss detalj i sig kan rymma helheten, attraherande eller repellerande. Alltså: vad ser Ni på först hos en dam?

Det vackraste — — —

Doktor *Ivan Bratt* levererar försiktigtvis det snällaste svaret.

— Jag har inte någon absolut mani att titta varken på damer eller någon särskild bit av dem. För resten tycker jag knappt att man kan formulera frågan så, för ens åskådnings-sätt, om man nu har något speciellt, växlar givetvis med damens ålder. Man ser inte på

en ung och en gammal dam på samma en aning värdesättande sätt. Men om vi ta unga damer — ja, jag får bekänna, att jag alltid ser på det vackraste hos var och en. Något roligt måste väl en stackars människa ha. Sedan beror det ju på damen, om det vackraste är ögonen eller handväskan.

Munnen säger mest — — —

Herman Seldener (Bon Soir) utlägger här nedan sitt förhållande till den oblyga frågan.

— Munnen har jag sedan ungdomen brukat se på hos kvinnorna, ty den är det mest uttrycksfulla hos dem. Visserligen påstå vissa känsliga poetsjälur, att ingenting stör så mycket hos idealet, som att se det stoppa ett par bastanta skinksmörgåsar över de s. k. purpurbryggorna.

Men sådant är ju oundgängligt, om man vill att idealet skall kunna leva.

Munnen är emellertid den som säger mest hos kvinnan, både när hon skvallrar och när hon tiger.

Jag tittar på benen — — —

bekänner *Isaac Grünwald* glatt och energiskt. — När jag möter en dam på gatan — kläderna — ja — visserligen — men det finns ju inte en dam nu för tiden, som inte av sin skraddare eller firma gjorts smakfull och elegant, så skulle man bara se på kläderna, så fick man ju det farliga intrycket, att alla damer äro smakfulla och vackra. — — — Nej, benen kan ingen skraddare göra om.

— Knappast ansiktet heller — — ?

— Nej, men innan jag har hunnit så långt som dit upp, har det kommit en bil eller en tvärgata och haft bort henne, och då står man där — —.

— Men om hr Grünwald träffar en dam i ett rum?

— Man kan ju inte gärna ställa sig och titta blygt ned mot mattan när man blir

Omslaget av Maja Holtermann.

presenterad för en människa, så då ser jag på händerna. Som kunna vara utsökt vackra redskap, och kunna vara utsökt fu — — men det är de ju så sällan.

Hon log, och si, världen var min — — —

— Damer se alltid så allvarliga ut, klagar *Karl-Gerhard*. Som tydligen inte måtte titta så särdeles grundligt på damerna på andra sidan rampen.

— Jag brukar överblicka situationen i allmänhet och tåligt invänta ett leende. För leendet är ändå det på hennes utsida som förråder mest av hennes insida. För att inte tala om att det är "det" i största allmänhet.

Själva prosan blir till rim hos kuplettjubilatorn!

Ryggen, sade krönikören.

Signaturen *Berco* har av ämnets vidd och djup och övriga betydelse känt sig manad att själv fatta sin vassa penna. Och säga som följer:

— Då jag varseblir en kvinna tittar jag naturligtvis först efter om hon ser ut att vilja älska mig samt om hon ser ut att kunna bli älskad av mig. För att vinna klarhet i dessa frågor är det egentligen nödvändigt att titta efter hurudan hon är i avseende på klokhet, intelligens, humor, bildning, smak, musikalitet, förmögenhet, ögon, mun, axlar, ben m. m., men då detta i regel inte går för sig tittar och hör jag på hennes skratt eller leende. Finnes för tillfället intet skratt eller leende närvarande vet jag intet om den damen och har tills vidare intet annat att göra än att invänta endera delen. Det finnes nämligen ingenting hos människan som så hastigt och tydligt beskriver hennes karaktär och intelligens som hennes uttryck för glädje och humor. Ofta kan man tro en person vara vacker och intelligent ganska länge, tills man en dag får bevittna hennes skratt och finner att hon är ful och dum. Samt tvärt om.

(Forts. sid. 968.)

Kobbs Théer äro sedan 100 år tillbaka kända och erkända som de förnämsta och drickas därför av alla verkliga thévänner.

Begär därför alltid **Kobbs Thé**

HURSKA VI KLÄ

HÖSTENS MODEREVY GER

Kommer Ni ihåg det gamla tvllfloret med sammetsmuscher? Här går det igen i en svart tyllklädning från Patou. Märthaskolan. Lenkert, foto.

En graciös stilkklädning i svart tyll. Kjolen, kort fram och lång bak, i tre volanger kantade med flera rader små svarta sammetsband. Skärpet av sammetsband i midjan är en omtyckt detalj i vintermodet. Modell från Delorme, N. K. Holmén, foto.

Därför har man nu släppt fantasien lös, den kvinnliga kvällsilhuetten blir pompös och dekorativ, djärv och bisarr och allt vad ni vill. Onekligen en festlig anblick med dessa svajande linjer och flammande färger, som Ni inte undgår i Er aftontoalett i år, även om Ni inte vågar slå på så stort att klä Er i stilkklädning eller turnyr. Naturligtvis duger Er gamla pärlklädning också i år, men Ni gör klokt i att förse den med något flott skärparrangemang, några extra sidvåder el. dyl. för att förstärka silhuetten. Men annars förekomma pärlor och strass mera sparsamt i höstens kollektioner och när de finnas är det i mycket utsökta motiv. Blanka siden, tjock ripstaft, sammet, tyll och spetsar äro kvällens material, de passa också bäst för kjolarnas stora linjer, som åstadkommits genom kjolens förlängning nedåt — många kjolar stöta i golvet bak eller i någon sida — och uppåt. Midjan, ofta markerad av ett litet smalt skärp, t. ex. av sammet, med spänne, flyttas allt högre upp och är snart på sin rätta plats, så att klädningens överdel är lika rudimentär nu som kjolarna voro förut, särskilt som man inte sparar på uringningen.

Snedrandningen ser man mycket i år och här gör den sig bra i en brun och beige jumber i tät angoraväv till en mild rutig kjol i samma färger — en chic förmiddagsdräkt från Lelong hos Märthaskolan. Lenkert, foto.

BLOMMOR, KONSTGJORDA BLOMMOR, på axeln, i midjan, på ryggen, säger den eleganta innehavarinna av Maison X. Inga blommor längre, dekretarer föreståndaren i Stora Varuhuset. Pärlor och strass komma igen i nya underbara variationer, meddelar Kunigundaskolans förnäma expert. Pärlor och strass äro nästan alldeles borta, hörs det i en glädjesuck från Lundström & C:o. Klockkjolen kommer, säger man här, kjolen har veck, säger man där.

Det surrar i luften av motsägande rapporter för modekäsösen, som de senaste veckorna simmat i det hav av mannekänguppvisningar som huvudstaden numera bjuder på varje höst och vår. Vem har rätt? Ack, var tröst, alla ha rätt. Modet ger t. o. m. sina slavar ganska stora friheter nu för tiden.

Men några fasta linjer, några nyheter hittar man väl i höstens modeskörd? Och Ni brinner av nyfikenhet att få lära känna dem? Inte därför att Ni, ett vettigt fruntimmer, tycker att själens salighet beror på om Ni har en ros eller kamelia i knapphålet eller därför att Ni har lust att genast slänga Er gamla spetsklädning därför att vaxad spets nu är senaste skriket. Nej, men modets växlingar och vin-

Några revolutioner gör man inte i vår garderob, utvecklingen glider lugnt ur den ena fåran i den andra. Men nog äro våra kläder av i dag bra olika dem vi

svärmade om för några år sedan. Då gick man mot garçonidealet, nu är den mjuka, sirliga kvinnligheten — det där som våra mormödrar kallade kvinnlighet i klädedräkten — i antågande. D. v. s. till vardags, hemma och på arbetsplatsen och på gatan, vill den moderna kvinnan inte ha tillbaks mormors krusederliga toalett, men på kvällen i salongen har hon ingenting emot den. Det blev för fattigt och långtråkigt både för sömmerskorna och deras kunder att i längden fylla balsalar och teaterfoyeer med raka fodraklädningar, låt vara att de på sistona lyste av strass och pärlor.

En hälsodryck för alla är
"MATTE REAL"

Enda äkta i originalförpackning.
Broschyr med läkarutl. sändes gratis o. franco.

Gen.-representant för de nordiska länderna HANDELSFIRMAN BRASIL, Skånegatan 31, Göteborg. Rep. för mellersta och norra Sverige A.-B. CARL MORTON, Skeppsbron 36, Stockholm.

Professor Couty, Rio de Janeiro:

Matte är ett styrkande, gagneligt medel, passande för personer med strängt kroppsligt eller andligt arbete samt för sjuka. Det är törstsläckaren par preference och en god återställare av krafterna. Matte underlättar avföringen, medför ej sömnlöshet eller störningar i hjärtats funktioner.

OSS I VINTER?

SVAR PÅ BRÄNNANDE FRÅGOR

Men hur skall man se ut i vardags? — ett viktigt kapitel, ty det gives ju fler vardagar än söndagar. Men modet försummar inte sin plikt i det fallet. Bl. a. lanceras ett ljuvligt plagg i år som skapt för vårt klimat. Det är den eleganta ulstern. Inte den där, som passar enbart för regnväder och motorbåtsfärder, utan en vacker, praktisk och varm kappa, som tål både snöglöpp och regnskurar — vilket en päls inte gör! — men som passar lika bra i strålände solsken. Den är ofta ljus, denna ulster, i beige eller grått, den har många sömmar och inskärningar och den är garnerad med nya, påhittigt preparerade pälsbesäts. Vi ha sett många sådana trevliga ulstrar på mannekängerna, bl. a. på N. K:s franska damskrädderi, där annars de stora toaletterna utgjorde de största trumfkorten — en så vacker kollektion har Stockholm icke sett på mången god dag — och hos Edman & Andersson, som har de chica vardagskläderna till specialitet. Under denna kappa bär man antingen en jumper till kjol eller en liten mjuk ylleklädning. Material: angora av olika slag och till kjolen sport-

tyger. Märthaskolan har hämtat hem en del särskilt frestande saker i denna genre; där lade man bl. a. märke till den moderna snedrandningen i angoratygererna och liksom Edman & Andersson lancerade Märthaskolan kjolen i lätt klock. Denna förmiddagsdräkt, där ylle och bekväma modeller dominera, är verkligen vad

Kornblå Georgette med svarta sammetsrutor utgör materialet i denna visit- och eftermiddagsklädning från Callot. Edman & Andersson. Lenkert, foto.

och diskreta sätt som vi lärt oss uppskatta under de senaste säsongerna. Ju lugnare en eftermiddagsklädning är, ju förnämare. Eller finns det något värre än den där fantasifulla eftermiddagselegansen, som flyger om benen under pälsen eller som svär mot en utehatt av normalsnitt? Men chacun a son goût. I signaturens tycke finns det ingen av parisfirmorna, som bättre förstår visit- och téklädningens finess än Patou — studera Patoumodellerna vid tillfälle på våra modefirmor och se om det icke är rätt. Det är siden och sammet i förnäma, nästan lite sportaktiga snitt.

Färger? Allt vad ni vill. Där är förbistringen värst, ty en modekung säger bordeauxrött, en annan grågrönt, en tredje gulgrönt. Alla ha återigen rätt. Men Ni har rätt endast om Ni tar den färg, som klär. Detta är viktigast. Och förresten ser man svart om möjligt oftare än förr. I vardagsdräkten är beige, med starka färgklickar, kanske att förorda.

Sedan återstår bara hatt och skor — de få komma en annan gång — och Ni är rustad för vintern. Äro vi nöjda med höstens mod? Vilken fråga. Det sägs ju med all rätt att Evas döttrar alltid äro nöjda med det som är modernt. Men nog förefaller det som Paris varit särskilt nådigt i år.

—e.

Bruyère har komponerat denna stilfulla förmiddagsklädning i pärlgrå angora med slag och väst i silverlamé. Lagg märke till klockkjolen med franskan. Ulstern med besäts av sommarhermelin är från Chanel. Edman & Andersson. Lenkert, foto.

amerikanarna. med sin moderna specialterm skulle kalla *effektiv*. Och den är utsägligt välkommen.

Så kommer eftermiddagselegansen. Klädningen, som bäres under pälsen, eller den eleganta ensemblen av kappa och klädning. Där lägger man genast märke till de blommiga chiffonsammetstofferna och sammetsgeorgetten som nyhet. I vårt tycke äro de inte enbart av godo, nej, rent av fula, men vi frukta epidemi. Och skulle förorda det blanka sidnet, marocaincreperna och crêpe de chine, arbetade med sömmar och veck på det intrikata

Kappa i svart ylle med schalkrage av vit räva, som insprängts med en mångfald svarta strån, är en lyckad komposition av Jenny. N.K. Holmén, foto.

Silkestvätt — — — kallt vatten och TROLLTVÅL

HÖSTPREMIÄR I KONSTEN

NYA KONSTSALONGER OCH NY KONST

Säsongens konstutställningar ha börjat. I Svensk-franska konstgalleriet visar Nils Dardel sina senaste porträtt. Och i Sturegatan 26 ha fruarna Britt Jolin och Greta Santesson öppnat en ny konstsalong, Galleri Modern, där de utställa och sälja modern konst.

Elsa de Castro Feijó, porträtt av Isaac Grünewald.

Grevinnan Gunilla Wachtmeister, teckning av Nils Dardel.

Maj Kempe, dotter till direktör Carl Kempe och hans maka, f. Hammarberg, teckning av Nils Dardel.

Gossporträtt av Arvid Fougstedt

Damporträtt, akvarell av Nils Dardel.

KVINNORNA UTE I VÄRLDEN

TVENNE MÄRKESKVINNOR PÅ SKILDA VERKSAMHETSOMRÅDEN I U. S. A.

EFTER EN STUDIERESA SOM DEN kända engelska predikanten, miss Maude Royden, företog i Förenta Staterna, yttrade hon, att det för närvarande icke finns ett ord i Amerika som blivit mera utslitet än ordet "Service" svårt att i sin rätta tillämpning översättas på svenska. Man kommer det väl närmast med tjänande eller att stå allmänheten till tjänst. I Amerika har det blivit ett slagord, vilket begagnas av varenda affärsman som i mr Henry Ford ser sin förebild och mästare, och varenda bensinstation får namn, heder och värdighet av att vara en "Service station".

Ordet har alltså blivit drivet in absurdum, fastän det innebär en hel del av det som är gott och äkta hos den praktiska, amerikanska nationen, en naturlig vänlighet samt känslan av att varje individ har rättighet att kräva ett visst vederlag för vad han ger. Tjänandet i dess rätta bemärkelse är nämligen liktydigt med affärernas uppblomstring, ty försöker man ge kunderna blott det bästa och mest effektiva, ökar man sin egen omsättning och sina egna produktionsmöjligheter och kan tillmötesgå en allt mera växande kundkrets.

Specialisering är Amerikas lösen, och en av New Yorks mest kända kvinnor är i närvarande stund Mrs Alice Foote Mac Dougall, som organiserat en restaurangrörelse, vilken lär vara något ganska enastående i sitt slag. För några år sedan stod Mrs Mac Dougall som änka med två tomma händer. Nu är hon ägare till millioner samt ett bevis på hur långt en kvinna kan komma med energi, duglighet och en smula praktisk insikt.

Det är icke lätt att i en sådan stad som New York förtjäna sitt uppehälle och sörja för sina barn. Där finns otaliga som kämpa om brödfödan, alla möjligheter tyckas vara prövade, alla utvägar försökta. Det gäller att göra någonting bättre än någon annan. Detta var också vad Mrs Dougall kom underfund med, och med sin praktiska duglighet förenade hon ett visst konstnärligt temperament, som var gynnsamt för hennes planer. Hon öppnade en liten anspråkslös restaurang, och på detta ställe drack man ett kaffe som var vida bättre än det man provat på de otaliga kaféer och konditorier som kanta New Yorks gator. Mrs Mac Dougalls kaffe blev känt, det blev omtyckt, det blev beryktat, och hon kunde utvidga sin rörelse.

Under sina yngre dagar hade Mrs Mac Dougall varit i tillfälle att konstatera den tristess som präglade de flesta av New Yorks enklare restauranger. Borddukarna voro ofta nedfläckade, porslinet grovt och smaklöst, födan av den mest konstlösa beskaffenhet, och serverad på ett sätt som ingalunda befordrade varken aptiten eller matsmältningen. Man var antingen hänvisad till att äta billigt under odrägliga förhållanden i en föga tilltalande miljö, eller att gå på de dyra restaurangerna och betala fabulösa priser. Under sin tröstlösa vandring från matlokus till matlokus, fick Mrs Mac Dougall redan som ung ett stort medlidande med den hungriga allmänheten, som måste leva över sina tillgångar om den skulle kunna tillfredsställa det krav på skönhet som alltid måste vara förbundet med en måltid för att göra den njutbar.

Vad Mrs Mac Dougall alltså ville realisera, när hon startade sin första restaurang, det var att tillfredsställa, icke bara magens, utan också ögats krav. Hon ville lära människor att äta estetiskt, och hon ville prägla sin restaurang med den stillhet och ro, som skulle bilda en hälsosam motvikt till gatans rörliga och

Med intresse läser man i denna månads avdelning "Kvinnorna ute i världen" om två amerikanskor, vars arbete väcker beundran och kanske ger uppslag åt systrar på andra sidan Atlanten.

jaktande liv. Till interiören valde hon milda och dämpade färger, belysningen var diskret, där fanns inslag av blommor och konstverk, men utan all överbelastning, och uppapperskorna rörde sig ljudlöst mellan borden.

Mrs Mac Dougall betraktade sig själv som en genomsnittsmänniska, och från den synpunkten valde hon de färger och den belysning samt den mat som tilltalade henne personligen, men dessa principer genomfördes aldrig med någon rigorös stränghet, utan med

Anna Norrie i Idunklubben.

Håller föredrag.

Anna Norrie.

Iduns kvinnoklubb börjar höstsäsongen torsdagen den 4 oktober kl. 7.30 em., då hela klubben samlas till samkväm, således både sekt. I och II. Lokalen den vanliga, Centralpalatset vid Tegelbacken. Medlemskort uppvisas vid ingången. Nyttillträdande medlemmar torde anmäla sig till Idun före den 1 okt.

Det har lyckats klubbens styrelse att för det första programmet förvärva — Anna Norries medverkan. Hon är på tillfälligt besök i hemlandet och det är alltså ett enastående tillfälle att få återknyta bekantskapen med en av de operettartister, vars namn lyser med den största glansen i vår teaterhistoria. Fru Norrie kommer nu att låta höra sig som föredragshållare, hon har valt ett av sina specialämnen och skall tala över: Hållning och plastik. Elev av Signe Hebbe och själv en entusiastmerande lärarinna har fru Norrie många nyttiga och roliga lärdomar att meddela i kroppskultur. Så ingen klubbmedlem bör försumma denna kväll — att den blir rolig, veta alla i förväg.

Sång och musik under fröken Alida Valentins ledning utfyller programmet.

Hur skall jag inreda mitt hem?

Den frågan göra många i dessa flyttningsdagar. Svaret ges i Iduns nästa n:r, som blir ett heminredningsnummer med uppslagsrika artiklar och råd av våra främsta heminredningsexperten och med talrika vackra och instruktiva illustrationer. Se till att Ni får detta nummer. Ärade kvartalsprenumeranter påminnas om att kvartalsprenumerationen bör förnyas i god tid för att intet avbrott skall ske i distributionen.

ett noggrant aktgivande på vad allmänheten krävde. Det amerikanska tjänandets idé glömdes hon aldrig, och när hon märkte att vissa maträtter icke voro i allmänhetens smak, försvunno de från matsedeln och ersattes med nya. Men det konstnärliga gav hon icke gärna avkall på. Hon erkänner själv att hennes metoder stundom medförde vissa olägenheter. Så hände det en dag att en affärsman, som var nervös och hade bråttom, anmärkte på uppapperskans saktfärdighet. Varpå uppapperskan, som tydligen uppmärksam lyssnat till sin arbetsgivares råd och anvisningar, svarade:

"Man kan inte vara artistisk, om det skall gå i en fart."

Emellertid äro de flesta så nöjda med de restauranger i konstnärlig stil som Mrs Mac Dougall startat, att hon i närvarande stund är ägarinna till ett tjugotal restauranger i New York. Den senaste, en restaurang med spansk interiör, öppnades i våras, och det är icke ovanligt att människor vid lunchdags stå i kö för att erhålla en plats vid de små tilltalande téborden.

En annan kvinna, som gjort sig bemärkt på ett helt annat område, är Mrs Helen Rogers Reid, den första kvinna som intagit platsen som teknisk souschef i en stor världstidning. Det är genom sin eminenta affärsbegåvning och organisatoriska skicklighet som Mrs Reid uppnått den bemärkta plats hon nu innehar, och det är hon som på sin lott har ledningen av New York Herald Tribunes omfattande annonsavdelning.

Mrs Reid har, alltsedan hon kom att tillhöra tidningens stab, visat prov på den snabba uppfattning och raska beslutsamhet, som är nödvändig, när man står i ledningen för en tidning av Herald Tribunes dimensioner. För icke så långesedan rivaliserade New Yorks större tidningar om rätten att först publicera Stannard Bakers biografi över Woodrow Wilson. Tillfälligheten gjorde att Herald Tribune fick erbjudandet, men chefen hade samma dag begivit sig på en jakttur till Virginien. Man kunde icke nå honom med telefon, men Mrs Reid, som förstod att stora intressen stodo på spel, kastade sig omedelbart på tåget och fortsatte i bil på de knaggliga vägarna i Virginiens vildmark. Hon träffade på chefen och återvände till en telefonstation, där avtal träffades om förhandsrätten till artikelserien.

I kvinnornas rösträttskampanj tog Mrs Reid en verksam del, och hon hör även till det slag av kvinnor, vilka icke försumma sitt hem för förvärvsarbetet. Hon har tvenne söner, vilka kräva ganska mycket av hennes tid och hennes omsorger, och hon har löst problemet på det sättet, att hon måste åsidosätta nästan allt som icke har med tidningen eller med hennes hem att skaffa.

Mrs Reid lever mitt uppe i nuet, hon avskyr allt som fastnar i en gång för alla givna former och anser att den moderna människan måste anpassa sig efter vad tidsandan kräver. På ungdomen har hon en fast och orubblig tro. Hon anser att den är ärligare och mera oförskräckt än gångna generationers unga män och kvinnor, och hon tror att deras strävan efter ett ideal skall krönas med seger. Hon hör till dem, vilkas rörlighet i intellektet gör dem till ungdomens kamrater och följeslagare, och hon representerar många av de bästa egenskaperna hos den vidsynta och praktiskt lagda amerikanska kvinnan.

GURLI HERTZMANN-ERICSON.

H E M M A H O S T V Å " T Y R A N N E R "

En förgrundsfigur i huvudstaden, som i dessa dagar av statschefs- och kungabesök haft det särskilt hett, är direktör C. Juhlin Dannfelt. Varken han eller hans fru, även hon liekligt verksam i det kommunala, få ofta njuta hemlivets ro, men därför har det desto större intresse att här se dem i deras vackra hem.

Direktör och fru C. Juhlin-Dannfelt.

FRU BRITA JUHLIN DANNFELT har i dessa dagar varit ganska svår att träffa. För en så politiskt verksam dam ha valen ett allt absorberande intresse och fru Juhlin Dannfelt har också aktivt deltagit i valarbetet; bl. a. har hon hållit föredrag i olika landsändar. Men på en sen eftermiddagstimme, då fru Juhlin Dannfelt lyckas slita sig lös, får Idun göra ett besök i hennes vackra hem, en våning i ett av de höga husen vid Norrmalmstorg. Då man kryssar fram mellan spårvagnar och bilar därefter på torget, är det litet svårt att tänka sig Norrmalmstorg som utsiktspunkt. Men från direktör och fru Juhlin Dannfelts fönster har man faktiskt Stockholm under sina fötter och med en god kikare skulle man kunna räkna passagerarna på skärgårdsbåtarna, då de löpa in till staden.

Fru Juhlin Dannfelt hade en gång för länge sedan den lyckliga idén att starta i en stor daglig stockholmsstidning en avdelning med gemensamhetsrubriken *Hemmet och kvinnan*. Det var mitt under kristiden, då husmödrarna stodo handfallna, och aldrig har väl den s. k. hemsidan, som sedan blev en institution, behövt bättre än just då. Men fru Juhlin Dannfelt hade icke varit den hon är, om hon icke på hemsidan inrymt politiken. Det mesta av vad hon gjorde som journalist blev till tradition, men politiken i *Hemmet och kvinnan* blev styvbarhet.

Så har den icke varit i hennes eget liv. Från sitt hem har hon aldrig behövt bannlysas den. Förmodligen hade det varit henne

omöjligt. Det blir mest kommunalpolitik där. Det finns väl få personer som äro så djupt bevandrade i kommunalpolitik som direktör Juhlin Dannfelt, stadsfullmäktiges förste ordförande. Och fru Juhlin Dannfelt tillhör som bekant Stockholms stadsfullmäktige sedan flera år tillbaka. Det är sin tredje period hon nu genomgår.

Det vackra hemmet vid Norrmalmstorg är emellertid så ombonat, som om det framför allt gällde att hålla världen långt borta. En del av de vackra bohagstingen ha gått i arv i Juhlin Dannfeltska släkten. I salongen, där 1700-tal och tidigt 1800-tal ingått en lycklig förening, finns en byrå av ovanlig konstruktion. Den härstammar tydligen från slutet av 1700-talet och har en skåpliknande överdel, som verkar en aning chifffonjé eller sekretär, vilket man vill. Direktör Juhlin Dannfelts rum är klätt med bokhyllor och har ett av de mest imponerande skrivbord vi skådat i en privatvåning.

Från "världens ljuvligaste ställe", Norrgården på Ägnö få vi se en samling vackra foto-

grafier, en skörd från lyckliga sommarkvar. Huset i svensk herrgårdsstil är uppfört efter ritning av arkitekt Elis Benckert och skulle kunna tjäna som illustration till Heidenstams *Hemmet*. Till detta vackra landsställe drar sig familjen tillbaka, så fort tillfälle erbjuds både sommar och vinter. Och det dröjer alltid långt ut på hösten, innan sommarhemmet stängs. Trädgårdsarbete är en god rekreation, tycka de båda "kommunalmännen" och "var plockas under träden så röda rosenhäger", ville man citera, fast det kanske inte är rosenhäger, som vi se på ett foto i samlingen av den höstliga äppleskörden i Norrgårdens trädgård.

De enda yttre spår av fru Juhlin Dannfelts utåtriktade verksamhet, som vi kunna upptäcka i den vackra våningen, är en massa papper — från Folkskoleledningen, säger fru Dannfelt — på bordet i hennes skrivrum. Det är Folkskoleledningens stat som särskilt äro föremål för hennes nit.

Detta är ett hem, där två kommunalpampar dväljas. Om det varit någon fara att vi glömt

Jordbruksarbete är en utmärkt trekreation, tycker direktör Juhlin-Dannfelt.

Detalj av matsalen.

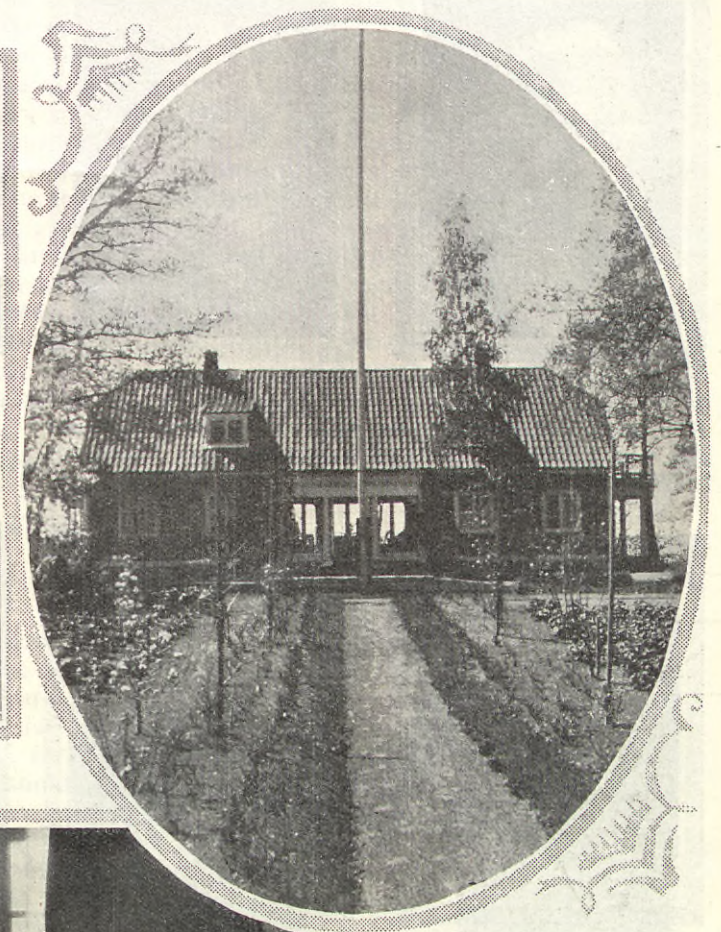
Salongen.

Dir. Juhlin-Dannfelt — barnporträtt.

Bibliotek och arbetsrum.

Norrgården, Ägnö.

bort det, framhåller husets unge son med berättigad stolthet den saken, och det gör han rätt i. Han undrar till och med, om det inte borde stå i rubriken, och vi lova tänka på saken. Nu kommer den andre kommunalpampen hem efter en arbetsfylld dag, dock icke så maktpåliggande — detta är helt och hållet vårt antagande — som flera andra under den gångna sommaren. På direktör Juhlin Dannfelts lott har det fallit att representera Stockholms stad vid besök från främmande statsöverhuvuden och andra tillfällen, då staden måste visa sig utåt såsom vid den viktiga radiologkongressen i somras t. ex. Stadsfullmäktiges ordförande herr Tengdahl åtar sig mera sällan denna krävande uppgift. Det senaste kungabesöket var så pass ovanligt och lever ännu i friskt minne, att samtalet helt naturligt glider över dit. Då kung Alfonso med sitt charmörleende steg i land vid Logårdstrappan, stod en reslig blond svensk med blottat huvud redo att på elegant franska hälsa det spanska majestätet välkommen å vår huvudstads vägnar. Men vad de tusentals åskådarna till denna scen inte veta och inte heller pressen förut fått reda på, var hur kung Alfonso vid sitt besök i Stadshuset förstod att fråga på ett klokt och ingående sätt om allehanda, som han kunde ha gott av att veta som jämfö-

relse med sitt eget lands förhållanden. Direktör Juhlin Dannfelt hann under en timmes tid meddela ett duktigt stycke kunskap i kommunalt och politiskt svenskt väsen åt den främmande monarken.

För övrigt tycktes kung Alfonso intressera sig för vad man skulle kunna kalla kuriosa i Stadshuset. Till dessa torde kunna räknas den glasmonter innehållande ett nytt genealogiskt system, upfunnet av en svensk ingenjör, som skänkt det till Stadshuset och som själv var närvarande vid kungabesöket. Han åtog sig att visa spanske kungen, att denne härstammade från ingen mindre än Erik den Helige. Undra på att Alfonso blev intresserad inför en så oväntad förfader. Det blev ett längre uppehåll än någon tänkt sig, och som den perfekte gentleman kungen av Spanien är, tog han, för att dämpa en otålighet, som han förutsåg hos omgivningen, eftersom den icke kunde få vara släkt med Erik den Helige, upp sitt cigarettetui av guld och bjöd runt. Varpå kung Gustaf, som inte ville vara sämre, bjöd eld. Två konungar tillhoppa och en samling svenska och spanska herrar befunno sig här i en ganska ovanlig situation.

Oväntade intermezzon uppstod naturligtvis ofta. Då statschefen Tönnesson, som var en djupt allvarlig herre och fylld av beundran för

våra institutioner, skulle fara i hissen upp i Stadshustornet tillsammans med vår kung, fastnade de mellan två våningar. Stor uppståndelse. Ingen kunde förstå, vari felet bestod, tills man upptäckte, att statschefen tryckte sin höga hatt energiskt fastän omedvetet mot stoppknappen.

När direktör Juhlin Dannfelt om många år hunnit pensionsåldern kommer han kanske att ge oss flera intressanta episoder från sin bana som kommunalman och värd å Stockholms stads vägnar. Men det är långt till dess. Både han och hans fru höra till dessa vitala, verksamma människor, som tyckas räcka till för allt och som också få ligga i selen för andra från morgon till kväll.

Hemliv och ämbeten, kommunala uppdrag med de tusen och en sammanträden, som höra till, släkt och umgänge och resor, ja, det bleve nog en lång lista, om man skulle räkna upp allt vad dessa båda makars tid upptages av. Hemligheten att de orka med hela arbetsbördan är kanske, att de ha så många intressen gemensamma och känna sig ha ett stort ansvar för sin stad och sitt land. Det är ingen sinekur att med sådant allvar och så djupgående kunskaper som de båda besitta i ämnet offra sina krafter för det allmänna angelägenheter.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

BLANCHE von SYDOW.
F. Stephens, Saltsjöbaden.
F. d. ordf. i Maria Skydds-
för. m. m. Änka efter hamn-
kaptenen F. von Sydow.
85 år den 21 september.

SALLY PERSSON.
F. Hädell, Skepptuna, När-
tuna. Maka till kyrkoherden
i Skepptuna och Lunda Jo-
han E. Persson.
80 år den 3 oktober.

JENNY EDSTRÖM.
F. Afzelius, Vänersborg. Än-
ka efter f. d. bruksförvalta-
ren Oskar Edström.
80 år den 5 oktober.

HILDA KANTZOW.
F. Sundin, Strängnäs. Änka
efter kaptenen vid Söderman-
lands regemente Gustaf
Kantzow.
70 år den 30 september.

HANNA ÖSTBERG.
Fröken, Uppsala. F. d. flick-
skolelärarinna. Översättarinna
och skriftställarinna.
70 år den 30 september.

HEDVIG GERSTNER.
F. Noreen, Spängen, Ljung-
byhed. Änka efter lantbruka-
ren J. Gustaf Gerstner.
70 år den 4 oktober.

ALIDA GIÖS.
Fröken, Sundborn. Lärarinna.
Dotter till kommissionslant-
mästaren A. W. Giös och hans
maka, född Schultsberg.
65 år den 30 september.

FANNY ALMQUIST.
F. Grafström, Djursholm. Ma-
ka till f. d. överdirektören o.
chefen för Fängvårdsstyrel-
sen Viktor Almquist.
65 år den 2 oktober.

BIRGITTA WOLLIN.
F. Rosell, Varberg. Änka ef-
ter ingenjören Adolf Algot
Wollin, Varberg.
65 år den 6 oktober.

MARGOT THAM.
F. Bourquin, Skövde. Maka
till kaptenen i Göta trängkårs
reserv S. Richard W. Tham.
60 år den 20 september.

CALLA KRONSTRAND.
F. Roos af Hjelmsäter, Salt-
sjö-Storängen. Maka till f. d.
syssломannen Set A. Kron-
strand.
60 år den 3 oktober.

LOUISE SYLVAN.
F. Lindersköld, Linköping.
Änka efter lantbruksingenjö-
ren i Östergötlands län C. A.
Sylvan.
60 år den 6 oktober.

ELSA BRUNDIN.
F. Nettelbladt, Växjö. Maka
till domprosten i Växjö Gun-
nar Brundin.
55 år den 3 oktober.

CARIN JACOBSSON.
F. Hallström, Ivetofta, Bro-
mölla. Maka till kyrkoherden
i Ivetofta Alfred Jacobsson.
55 år den 5 oktober.

MARTHA MÖRNER.
F. Sylvan, Eslöv. Maka till
kammarherren och ryttmästa-
ren Hjalmar S. Mörner.
50 år den 10 september.

BRITTA DRAKOS.
F. Edström, Stockholm. Maka
till köpmannen S. K. Drakos.
50 år den 28 september.

HILDA KARLBERG.
Fru, Hultsfred. Maka till
köpmannen Julius Karlberg,
Hultsfred.
50 år den 28 september.

SARA STENDAHL.
F. von Halle, Stockholm. Ma-
ka till grosshandlaren Sten
Stendahl.
50 år den 29 september.

SOPHIE FRITSCH.
F. Sörensen, Landskrona. Än-
ka efter vice konsuln Carl
Fritsch, Landskrona.
50 år den 5 oktober.

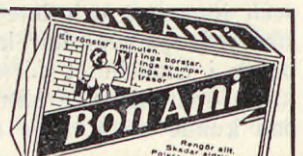
ELLA HARTELIUS.
F. von Stapelmohr, Skövde.
Maka till överstelöjtnanten
Filip Hartelius.
50 år den 6 oktober.

PUTSMEDLET

Ni fördelaktigast
använder för

fönster, speglar, badkar, kakel,
vitmålad panel, aluminium, kranar,
mässing, nickel, tenn, vita tygskor m. m.

är

DEN VARAKTIGA SÖNDRINGEN

ÄR DET INTE NÅGOT JÄMFÖRELSEVIS nytt detta att via tidningar kunna nå varandra, helt obekanta? För trettio år sedan var det ett vågspel att treva ut i rymden efter förståelse. Nu däremot borde ingen känna sig ensam, som kan hålla en tidning, eller hälst en tidskrift. Genom den får man del av så många flera tänkesätt och erfarenhet än man förr fick i den personliga kretsen — där man dessutom inte kan tala om allt möjligt.

Med okända kan man det. Och gör det. Nu ventileras frågan, skall man och kan man vara objektivt vänlig mot sin i. d. äkta make?

Men om jag ger mig in på det ämnet, tycks det som om jag skulle få ropa ensam, om jag säger: det är omöjligt att nicka hjärtligt åt den personen, än mindre att träffa honom mera.

Inte alls för att det skulle vara något fel

I Råda kyrka sammanvigdes fredagen den 31 aug. fabrikören *Hugo Fagerberg* och fröken *Gunhild Severinsson*, dotter till disponenten *A. Severinsson* och hans maka, född *Bruce*, Mölnlycke.

på honom. Tvärtom, jag tar gärna på mig den varaktiga söndringen i äktenskapet. På den tiden folk reste till Köpenhamn för att skiljas, kom det bara an på, vem som hade tid att "förlöpa" den andra och bära sig låtsas-illa åt. En statens tjänsteman kunde inte resa. Han måste stanna hemma och låta frun förlöpa och skylta på det sättet, frånvarande, inför domstol. En konstnär däremot, gift med exempelvis en lärarinna, hade tid att skampligen överge sitt hem, han hade ju ett fritt yrke och fick vara den som reste, medan hon, som kanske bar skulden, satt hemma och representerade dygden. Alltså, menar jag, var det bara en teknisk sak, vem som tog på sig blamagen och det visste alla.

Nej, det är inte alls för att mannen varit ett odjur, jag inte skulle vilja se åt honom sedan. Det är inte för att vi hade grälat, jag skulle pinas att möta honom.

Det vore därför att vi en gång varit mycket sams.

Det är ju det som är genant. Eftersom det talats om saken och man får tala om den.

Att möta en människa, som man varit mycket vän med och det sedan blir "slut", det borde vara en plåga. Det är ofta så för vänner. Småflickor ha en riktig instinkt, de knycka på nacken och vända bort huvudet, när de bli osams. Det ser mycket lustigt ut och de ha mycket bestyr, när de komma på samma spårvagn, med att inte se och låtsas tro att de ses. När man blir äldre, lägger man bort sådant där. När man blir ännu äldre, ids man kanske inte ens bli osams, men den svalkan måhända inte är något att stå efter.

Att sitta öga mot öga med en herre, som man varit gift med? Ja gärna som spännande situation men då får jag säga att den också är duktigt pikant. Annars — aldrig. Det lugnet hos nutidens chica unga släkte är mig ganska ofattligt och jag hoppas jag kommer att tänka så i all min kvarvarande tid. Det finns fränskilda äkta makar som gifta om sig, det förstår man. Sådant är ett tecken på, att många äktenskap skulle hålla, om parterna finge större frihet. Det kunde ändå vara äktenskap, en del naturer äro sådana.

Att det är ens fåfånga, som i själva verket

blir djupast kränkt vid en skilsmässa, det är sant.

Men att bli sårad till sin fåfånga är det djupaste sår man kan få. Det vill inte läkas. Det går alltid upp. Så där finns ingen försoning. Fåfånga måtte vara en djup, vital kraft.

Om man vore så osjälvisk och storsint, att man lugnt och vänligt kunde ta del i sin makes liv, även sedan man skiljts ut från samlivet med honom, då har man säkert hela tiden varit ämnad att vara hans vän. Men inte alldeles säkert varit ämnad för ett äktenskap med honom. I ett lyckligt äktenskap är bådas starka självskhet och starka fåfånga, det är ens *jagmedvetande*, lyckliggjorda. Var och en vet sig ha första rummet hos den andra.

Har man drabbats av törnen att det inte var så — kan man då mötas som neutrala bekanta?

VERA v. KRÆMER.

I Södertälje kyrka sammanvigdes lördagen den 1 september godsägaren *Harry Engström*, Almnäs gård, Södertälje, och fröken *Margit Quellmaltz*, dotter till fru disponent *Fred Rydberg*, Igelsta, i ett föregående gifte. (Lamm, foto).

Iduns handarbetsavdelning.

En virkad filt för baby.

En sådan där skön, mjuk, hemvirkad filt, som visserligen tar sin tid att göra, men som senteras så mycket mer, då den en gång blir färdig!

Filten är avsedd för en liten fröken, således skär och vitrandig, naturligtvis kan vilka färger som helst användas.

Den är 80 cm. bred och 60 cm. lång. Virkas på bredden med uteslutande vanliga maskor med en luftmaska emellan.

Till filtens åtgår ungefär 220 gram skärt zefirgarn och ungefär 20 gram vitt d:o samt 4 meter skära eller vita sidenband lagom breda att träda igenom en stolprad runt filtens.

Vi lägga upp 200 luftmaskor (lftm.) med skärt garn. Eftersom inte 2 människor virka eller sticka lika, så är säkrast, om man önskar filtens 80 cm., att mäta luftmaskkedjan.

1:sta varvet: Virka 1 maska (m.) i 4:de lftm. från kroken räknat, 1 lftm. hoppa över en lftm. av uppläggningskedjan, virka 1 m. i nästa lftm. etc. d. v. s. virka 1 lftm. och 1 m. i varannan lftm. av uppläggningskedjan hela varvet ut. Vänd med 2 lftm.

2:dra varvet: 1 m. i första hålet, 1 lftm., 1 m. i nästa hål etc. varvet ut.

3:dje och följande varv lika 2:dra varvet. När vi virkat 12 varv skärt göra vi 3 varv vitt, därefter 12 varv skärt etc. och så fortsättes hela filtens tills vi ha 9 ränder skärt och 8 ränder vitt.

Runt filtens virkas av endast skärt garn först ett varv med stolpar (st.) sålunda: 1 st., 1 lftm., 1 st., 1 lftm. etc. och sedan en udd av 4 st. med en pikot på 3 lftm. mellan i hålet, som bildas av stolpraden,

hoppa över ett hål, virka en m. i nästa hål, hoppa över ett hål virka stolgruppen i nästa hål etc. På så vis kommer stolgruppen i vart 4:de hål och maskan i mitthålet emellan. I hörnen virkas naturligtvis flera stolpar på båda varven, så att det inte snörper.

Genom stolparvarvet dras ett skärt eller vitt sidenband och en liten rosett knytes i varje hörn.

B. L.

Två gånger om dagen

skall hyn behandlas med Gahns Faréna-Crème. På morgonen bestrykes ansikte, hals och armar med den välgörande skönhetscrèmen, som samtidigt med att den skyddar Eder hy under dagen, utgör ett idealiskt underlag för puder. — På kvällen masseras Gahns Faréna-Crème in i hyn och motverkar på så sätt uppkomsten av finnar, rynkor och narighet. — Hyn bibehålles ung och fraiche. Välj till Eder hudcrème Gahns Faréna-Crème, som är så beskaffad att den tjänstgör såväl till dag- som nattcrème.

Gahns
Upsala

Kungl. Hovleverantör

FARÉNA HAVRE-CRÈME

Till salu överallt
tuber à kr. 1:—
burkar à kr. 2:50
lyxburkar à kr. 5:—

Wallners Allmogedräll

är en underbar handduk. Efter ett par bykningar och därefter lätt manglad, blir denna vara, på grund av den stora garnmängden, mycket påminnande om sämskskinn, sålunda mjuk och len, därigenom uppsugande vattnet fortare och bättre än varje annan handduk. Handduken väger i 55/90 cm:s storlek pr. duss. 2,350 gram, och då den innehåller rent, långfibrigt linmaterial, torde Ni förstå att vårt framhållande av denna vara icke är obefogat skryt, utan fakta. En vara, som verkligen är värd att framhållas. Ill. katalog på begäran gratis. Vidare bedja vi få framhålla vårt rika sortiment av Linne-, Ylle- och Bomullsvävnader, Filtar, Mattor och Gardiner m. m. Gynna våra befullmäktigade ombud, så gynnas Ni själv.

WALLNERS HELSINGELINNE-INDUSTRI

Kungl. Hovleverantör

HUDIKSVALL

Hovmanicuristen JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk.

Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund
Herkulesgat. 14, f. d. Lilla Vattugat. 14
Tel. 7575. STOCKHOLM. Tel. 7576.
Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

Praktiska Nyheter!

SLOTTSSENAP

på hushållsglas i 3 storlekar.

KUNGS-ÄTTIKA

KUNGS-VINÄTTIKA

på karaffer.

Äro marknadens förnämsta fabrikanter.

Guldmedalj 1924.

A-B. UPSALA ÄTTIKSFABRIK

In memoriam.

Axianne Richert,
född von Knorring — änka efter prof. M. B. Richert.

Då vännerna till professorskan Axianne Richert fingo underrättelsen om hennes oväntade bortgång — i Göteborg den 3 sept. — blev sorgen och bestörtningen stor.

Vi, hennes vänner, kände att vi förlorat en mycket kär vän, som alltid med den största förståelse hjälpt oss att komma över de sorger och prövningar, som vi delgivit henne. Hon var genom sin sanna förtröstan på en högre makt och genom sin ljusa syn på livet skickad att sprida glädje i världen. Luttrad genom svåra prövningar blev hon mer och mer fördjupad till sitt inre väsen, och man gick aldrig ifrån Axianne Richert utan att få några ord med på vägen, ord som stannade i hjärtat och i minnet. För de små och ringa i världen hade hennes varma hjärta stor medkänsla, som visade sig vid många tillfällen.

I hennes broders djupa sorg och saknad deltaga varmt alla hennes vänner, bevarande hennes vackra, själfulla bild i sina hjärtan. Den runa jag här velat rista kan blott till en ringa del tolka hennes rika personlighet, men det vackra, kära minnet av henne, som står så levande för mig, bjöd mig dock därtill.

A. L.

En hjältinna i det tysta.

Lisa var förvisso en liten hjältinna och förtjänar sin honnör i Iduns artikelserie.

HON VAR OMKRING ELVA ÅR, lilla Lisa, men mycket liten till växten, så att man gott kunde tro, att det var en nioåring man hade framför sig. Ur det tärda, lilla bleka ansiktet tittade ett par vackra men skygga ögon fram. Det låg något obeskrivligt brådmoget och på samma gång betryckt över den lilla personen.

Lisa hade stor svårighet att komma i rätt tid till skolan om morgnarna. Den långa skolvägen och de för stora trätofflorna göra väl sitt till, att hon kommer så sent, resonerade jag för mig själv. Och då jag frågade om orsaken till hennes dröjsmål, svarade hon stundom med en tåreflod stundom blott med en blick så full av smärta, att det riktigt skar i hjärtat.

En afton, då kamraterna gått var och en till sitt, smög sig lilla Lisa fram till mig och så kom då och då avbruten genom snyftningar hennes berättelse:

"Mamma sa, att jag skulle tala om för fröken, varför jag kommer så sent om morg-

IDUN

Mästernamnelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av

Redaktör:

Frithiof Hellberg

Eva Nyblom

Redaktionen: kl. 9—5 | Expeditionen: kl. 9—5
Norr 9803 — Norr 402 | Norr 1602 — Norr 6147
Verkställande direktören | Annonsskontoret: Norr 6147
Norr 4304 | Annonsschefen: 1646

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

50 öre intill bred textspalt, 40 öre å övriga sidor e. t.
Helmarg. 55:—, halvmarg. 30:— pr gång. Lediga
platser och platssökande 30 öre, minimipris 3:60.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år 17:—	Helt år 15:—
Halvt år 9:—	Halvt år 8:—
Kvartal 4:50	Kvartal 4:25

STEINWAY & SONS

Flyglar och Pianon

Den oöverträffade förebilden för
hela världens pianofabrikation.

Ensamagentur:

LUNDHOLMS PIANOMAGASIN

STOCKHOLM - Brunkebergstorg 24

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa ställa ej blott omedelbart de oödligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterrapningar!

Collanolja

för sulor och klackar,
sportläder, svecialäder,
smorläder etc.

COLLANOLJA smörjer läder

så det passar alla väder.

Säljes överallt.

SILKESSTRUMPOR

uppmaskas o. lagas fort o. billigt.
HALLDINS ATELJÉ
Malmskillnadsg. 48 A, 1 tr. Sthlm.

"Tror jag det!"

— att man väljes
A-B. Bonbon's
äKTA EUCALYPTUS
Bröstkarameller
— smakar bäst, skyddar halsen bäst
och kostar för en stor påse endast

25 öre

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

narna. Se, jag har så mycket att göra. Mamma orkar inte vara uppe nåt' nu. Hon har så ont i halsen och bara hostar. Jag lagar mat, och jag kan baka också, fast då får lov Knut hjälpa mig lite. Han är så stark, fast han bara är nio år. — Så måste jag laga kläderna åt småsyskonen. De slita så —

Mamma är nöjd med mig, men pappa säger bara, att jag är lat. Då han varit till farbror Jöns på andra sidan sjön, bliva vi så rädda allesamman. Då krypa småbarna upp till mor i sängen. Pappa luktar så av brännvin. Då hjälper det inte, om jag kokat aldrig så god gröt. Pappa bara grälar på mig. Men mamma säger, att far inte riktigt vet, vad han gör ibland. Nu vet fröken, varför jag kommer så sent till skolan. — Tofflorna äro också tunga och för stora. De ha varit mammas. — Men nu måste jag skynda hem. Mamma väntar, och småbarnen ska ha mat."

Hon skyndar iväg och var snart försvunnen bakom tallstammarna. E. A.

Thalias gåta.

(Forts. fr. sid. 950.)

Voltaires tragedier gå alla ut på att genom fruktan väcka medlidande, således ett slags förvågad katharsis i klassisk mening. Den gamla ironikern låter vanligen sista akten sluta i ett ur publiksynpunkt väl tillrättalagt skval av tårar.

Hos Goethe och Schiller verkar den efter-sökta grundtonen mera äkta. Den ljuder klart genom »Faust». Den hörs tydligt i »Die Räuber» och i »Wallenstein». Lika-så märks den i Grillparzers sagotrilogi »Das goldene Vlies» och i Hebbels »Herodes und Mariamne».

I Victor Hugos melodramatik hör man den klassiska grundtonen i »Hernani».

Nu kan man visserligen invända, att flera av de anförda dramaturgerna hämtat sina ämnen från klassikerna och att det alltså är självklart, att grundtonen återfinnes där. Men huru skall man då förklara, att grundtonen även återfinnes hos Ibsen, fast den där är dunklare och mer mängd med norska bitoner? Vad är det för annan grundton än själstrotsets och vanmaktens i »Peer Gynt», »Brand», »Johan Gabriel Borkman» och »Rosmersholm»?

I Strindbergs dramer klingar den gåtfulla tonen lika stark som hos Shakspeare och de gamla grekerna. Redan i »Mäster Olof» hörs den och sedan spökar trotsets och vanmaktens grundton i de flesta av Strindbergs dramer. Den ljuder lika sällsamt gripande i »Gustaf Vasa», »Fadren» och »Till Damaskus» trots dessa dramers yttre olikhet.

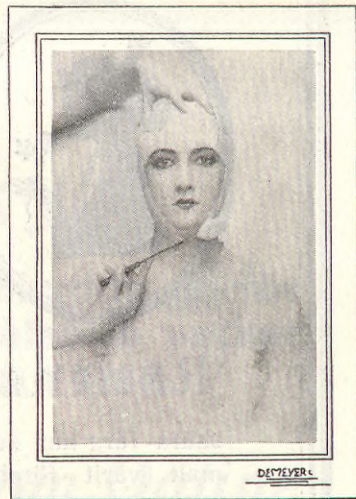
Det tycks således som om det i det stora dramaturgernas verk återfunnes samma grundton som i det grekiska dramat. Denna grundton stammade ur de gåtfullaste känslor människan äger. När vi återfinna i dramaturgernas ord den sköna klangen av hjältetrotsets patos och den sorgbundna tonen av vanmakten eller när vi se dessa känslor återgivas på scenen, synes det som om vi just därav grepos starkt. Kan detta bero på att de få gensvar i vår egen själ av den halvt religiösa, oförklarliga känslan, längtan efter frigörelse, förklaring, ljus, allsammans blandat med en hemlig fruktan för att vi aldrig skola nå målet för vår längtan? Man vore nästan hågad att tro, att hur mycket man än förkläder dessa känslor i modern gestalt, så skall dock vårt eget hjärta gripas lika starkt var gång dramaturgen och skådespelaren samfällt spela den underliga melodien sedan flera tusen år med den religiösa grundtonen av vår stolta hjältestrid och vår eviga vanmakt.

Är det detta, som ger Thalia odödlighet?

ERNST DIDRING.

Elizabeth Ardens oförfalskat rena preparat skydda och befrämja hudens hälsa.

Ren? Miss Arden själv avsmakar ofta sin Orange Skin Food för att pröva dess fulländade sammansättning och mjukhet. Ett noggrant övervakande, liknande det i ett födoämneslaboratorium, kännetecknar tillverkningen av Elizabeth Ardens preparat. Crémerna äro gjorda av fina oljor, sådana som föreskrivas för medicinskt bruk eller användas vid bordet. De färgämnen som användas för pudret äro vegetabiliska färger, godkända av auktoriteter för användning i födoämnen. Färska ägg giva Anti-Wrinkle Cream dess rika mjukhet. Citronsaff ingår i tillverkningen av Bleachine Cream. Crémerna knådas i timtal. Ardena Skin Tonic och Special Astringent äro lagrade i månader för att tillförsäkra en jämn sammansmältning. Intet under då, att dessa preparat äro effektiva. Receptet för desamma är baserat

på vetenskaplig kändedom om huden. Elizabeth Ardens behandlingsmetod tillgodoser cellvävnadernas alla behov. Denna metod — renande, stärkande och närande — borde utgöra grunden för en hembehandling varje morgon och kväll. Den kommer att göra Eder hud klar, fast och smidig.

Elizabeth Arden rekommenderar dessa preparat för hudens vård i hemmet:

Orange Hudnäringsmedel (Orange Skin Food). Utbred denna mjuka närande crème rikligt över ansikte och hals varje morgon och kväll. Den utjämnar rynkor och giver huden en jämn yta och ett välvärdat utseende. Utmärkt för ett smalt, färat eller åldrat ansikte samt som ett medel att förebygga färor och hudens förvisvande. Kr. 4.50, 7.—.

Crème mot rynkor (Anti-Wrinkle Cream). En närande och sammandragande crème. Dess mjuka fyllighet beror på att ägg använts vid tillverkningen. Den utfyller fina rynkor och giver huden en jämn och fast yta. Utmärkt för en eftermiddagsbehandling i hemmet. Kr. 4.50.

Ardena Hudstärkningsmedel (Ardena Skin Tonic). Stärker, ger fasthet åt samt återskänker huden dess vitthet. Ett mildt blekande och sammandragande preparat att användas samtidigt med och efter Cleansing Cream för att stimulera cirkulationen samt göra huden klar och ren. Kr. 4.—, 9.—.

Speciellt Astringerande Medel (Special Astringent). Att utbredas över ansikte och hals med små fasta uppåtriktade slag. Lyfter och ger fasthet åt cellvävnaderna, återskänker musklerna elasticitet, utjämnar konturer och drager samman huden. Kr. 9.—.

Elizabeth Ardens Venetianska toilettpreparat försäljas hos:

STOCKHOLM
A.-B. Nordiska Kompaniet

MALMÖ
Lejonets Parfymeri

GÖTEBORG
Parfumerie Olivia Pihlström
Grand Hotel

ELIZABETH ARDEN

NEW YORK, 673 FIFTH AVENUE

LONDON W 1, 25 Old Bond Street
BIARRITZ, 2 rue Gambetta

PARIS, 2 rue de la Paix
CANNES, 3 Galeries Feuries

(Eftertryck förbjudes)

Våra Dalamöbler

i antik stil vinna allt större efterfrågan på grund av deras förstklassiga utförande! Försäljningen direkt till Eder — utan mellanhänder — garanterar också ett verkligt lågt pris. Målningen utföres av skicklig dalamålare med över 35-årig branskkändedom. Många intryg från belättna köpare!

Rekv. vår nya, rikt ill. katalog å dalamöbler, dalamålningar, elektr. armatur av trä m. m., som sändes mot 40 öre i frim. Skriv i dag!
A. SANDÉNS MÖBELFABRIK,
Grundad 1896. Insjön.

Landets äldsta fabrik för tillverkning av s. k.

Springmadrasser

Senaste priskurantens omfattande alla våra tillverkningar sändes på begäran gratis franco

SKAND. SÅNGRESÅRFABRIKEN
Tel. 344. KARLSTAD Tel. 344.

Carl Lundgren

Regeringsgatan 83, Stockholm.
Tel. 139 97.

Skospecialist

för sjuka och ömma fötter.
I elegant utförande.

Bensintvätta

överrocken hos Saltsjöbadens Kem.
Tvätt, Sthlm.

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol - Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för värdelösa efterapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-Goedecke finns det ingen ersättning.

Anusol-Goedecke upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt avföring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

Rosens -

skära färg har sedan gammalt varit förebilden för kvinnans fagra hy.

En rosig och fraich hy är allas efterlängtnade mål och vinnes endast genom en rationell hudvård.

Använd därför dagligen den milda och välgörande

YvY-Tvålen

— tvålen för alla.

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande pension från
ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN I SVERIGE
Grundad 1784.

Vinst tillfaller de försäkrade i form av årlig tillväxt under insättarens livstid å den blivande pensionen. Denna tillväxt uppgår för närvarande till 7,5 % å det betingade pensionsbeloppet. En betingad pension å t. ex. 1.000 kronor tillväxer således f. n. med 75 kr. om året. Prospekt portofritt på begäran.

STORKYRKOBRINKEN 11. STOCKHOLM.
Tel. 60 00. Tel. N. 10 00.

DAMERNAS PERSONLIGA SMAK

tillfredsställes bäst vid inköp i en specialaffär, som har det största urval och tillfölje sin specialité även lägsta priser. Därför bör varje dam köpa sina underkläder, korsetter, strumpor och handskar i Twilfit, som just specialiserat sig på dessa artiklar.

Tel. 758 54
758 53

TWILFIT

Nyrogatan 11
STOCKHOLM

SOFF- och DIVANKUDDAR

av högsta kvalitet, svart sammet med handmålade blom-, djur- och landskapsmotiv i konstn. utförande, färdigmont. med silkesatin för stoppning

Fyrsidiga 42x52 cm. Kr. 6:50
Ovala med rynch 58x68 cm. ,, 8:50
Runda ,, ,, 56 cm. diam. ,, 8:—
Omonterade, 6:—

Exped. mot postförsk. + porto. 2 st. fraktfritt. Återförsäljare rabatt.

O. SUNDSTRÖM, Götabergsgatan 20, Göteborg.

ARTI HEMFÄRGER

äro utan jämförelse bäst.

A.-B. EUG. WINGÅRD, MALMÖ.

En höstflyttning.

(Forts. fr. sid. 951.)

Lundbomskan. Teckning av Anna Hamilton-Geete.

på en smal landstunga längst in i viken. I soluppgången med rosenskimmer över bergen och klar himmel för första gången under vår resa, gjorde det hela ett förtrollande intryck. När vi skulle gå, befanns det att den fasliga damen från Sundsvall blivit kvar i land. Kaptenen låg kvar en stund under oupphörligt pipande med ångvisslan och gav till sist avgångssignal. Innan vi hunnit ut ur viken anlände personen i båt, andfädd och förtvivlad. Det kommanderades back och stopp, varpå hon med armband och allt halades ombord. 'Jag ber Gud förlåta mig den tanken', sade fru Lundbom med andäktigt slutna ögon, 'men nog hade det varit skönt om hon blivit kvar'.

Efter att hava passerat Umeå, kommo resenärerna så småningom till Skellefteå. Då de stora båtarna ej gingo upp för älven till själva staden, fick Njord lägga till vid en vik en mil nedanför staden vid älvens utlopp. Redan på morgonen hade båten fått bryta sig väg genom den isbelagda viken och då Geetes vid tolvtiden stego i land funno de sig på en gång försatta mitt i vintern — stora snödrivor överallt, älven frusen, pälsklädda människor och klingande bjällror. Allt deras gepäck fick föras på släde upp till Skellefteå i stället för att, som de beräknat, fraktas på prämar. Det var en obehaglig överraskning, »men», skriver Anna, »efter en sådan resa togo vi detta lugnt som en passande avslutning på det hela, och som det lyckligtvis varken var ont om folk eller hästar, gick det förvånande fort att få våra låror och otaliga andra saker pålassade, så att vi senare på dagen nöjda och belåtna kunde sätta oss i en släde och resa i spetsen för processionen.»

Och i ett gudomligt vinterväder, med rimfrost på alla träd och buskar for Anna utefter älven in mot Skellefteå till sitt nya hem.

ADOLF von KRUSENSTIERNA.

Damernas diskussionsklubb.

(Forts. fr. sid. 954.)

nation över vår tids syn på tingen, som kanske delas av många. Sedan är frågan om de ha rätt, de, som utgå ifrån, att kärlek är något som kan kvävas av etiska skäl — är det inte snarare det etiska, som får — och bör — vika för kärleken? Det är två tiders åskåd-

Ingen klagan

om man uppfriskar blodet, rensar magen och tarmar från osunda rester och utdriver urinsyran från kroppen, varmed man undanröjer roten och grundorsaken till illamående och många sjukdomar.

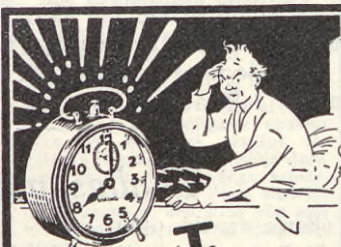
Denna för hela organismen välgörande process erhålles genom att använda

Fruksalt-Samarin

Det bringar vigör och ger hälsa.

Pris pr fl. 2.50 som räcker till 50 glas samarin hälsovatten. Säljes å apotek, i Drog- och Kemikalieaffärer m. fl. ställen.

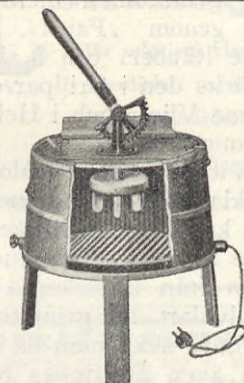
Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

Trötte Theodor
väckes på bestämd tid
om han har ett

Viking-Väckarur

HOS URMAKARE.

Hur skall jag

behandla min tvätt utan att begagna de frätande lutpulvren? God såpa och kokhett vatten i tvättmaskinen Patent Solidar underlättar det tunga tvättarbetet i oerhörd grad utan att skada kläderna. Över 18,000 stycken maskiner sålda.

I vår nya modell

är även elektriskt element inmonterat, varigenom kokning kan åstadkommas i maskinen genom koppling till ljusledningen. Kläderna, tid, arbete och pengar sparas. Skriv i dag efter intyg och gratisbroschyr!

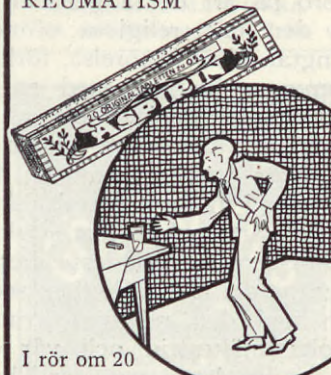
FABRIKEN RURIK, KARLSHAMN.
Tvättmaskiner, Manglar, Vridmaskiner.

De äkta Aspirin-tabletterna

erhållas i varje apotek. Användas och rekommenderas av läkare och kliniker över hela världen vid anfall av

REUMATISM

I rör om 20
st. å kr. 1:—

Höstens skarpa luft och kyla

tärer starkt på Eder hud. Skydda därför denna och bevara den strålande vacker genom dagligt bruk av **OATINE**.

Karina Bell om Oatine

»Jag kan rekommendera **OATINE** därför att den giver en frisk och klar hud.»
Karina Bell.

Kan varje kvinna bliva vacker?

Inte alla äga de klassiskt regelbundna ansiktsdragen, men det ligger inom möjlighetens gräns att bevara huden len, klar och vacker.

ETT GOTT RÅD:

Undvik tvål och vatten i ansiktet och kom ihåg den gyllene regeln, att huden blir vissen, torr och grov då man använder olika slag av crèmer, fettpuder eller irritationsmedel samt vid all överbehandling.

Oatine-Snow är dag-crèmen, som gör huden vit och matt och är outhärlig som underlag för

OATINE-PUDER.

VARFÖR

använda 9 av 10 damer dagligen **Oatine**?

DÄRFÖR

att **Oatine** är en extrakt av ren havre tillsatt med alla de fina biämnen, som äro så outhärliga för Eder hud, den är föda och näring, den stimulerar och verkar adstringerande samt gör hyn silkeslen, klar och vacker.

Vid en lätt ingnidning med **Oatine** och avtorkning efter ett par minuter, avlägsnas allt damm och smuts, som lagrat sig djupt nere i de många millioner fina porerna, och kom ihåg att en ren hud är den första förutsättningen för en frisk, klar och mjuk hud.

Efter rakningen är huden ömtålig. Alla herrar böra därför använda

Oatine.

Oatine och **Oatine-Snow** fås överallt i burkar à Kr. 2:50 samt stor burk med tredubbelt innehåll à Kr. 5:—. I tuber à Kr. 1:25 och 2:50. I lyxförpackning till samma pris.

Tillerkänd 10 Grand Prix och Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY A.-B.
London - Paris - Köpenhamn - Stockholm

Fås i Finland i Parfumerie Harrison, 27 Kaserngatan, Helsingfors.

Två utmärkta artiklar för Spisar

ZEBRA

FLYTANDE UGN SVÄRTA
KALLAD "ZEBO"

PASTA UGN SVÄRTA

Vid blåst o. kyla
är **CRÈME de CHOLEPALMINE**
det bästa skyddet för huden
LARS MONTÉN • STOCKHOLM

är en svensk kvalitetsprodukt
byggd på mer än 30-årig erfarenhet
och efter teknikens utveckling

A.B. SKANDINAVISKA GLÖDLAMPFABRIKEN
NYKÖPING
Nederlag i: STOCKHOLM, GÖTEBORG, MALMÖ, ÖRNSKÖLDSVIK.

ningar, som mötas i fejd — vem kan döma mellan dem?

Det är fullkomligt upprörande med dessa ständigt återkommande "bekännelser" om "kärlek" mellan ogifta damer och gifta män, d. v. s. män, som bundit för hela livet vid sig en annan kvinna, en medsystrar till den ena parten. Undrar just vad denna part skulle säga, om hon vore i en sådan hustrus ställe. Har verkligen en ogift kvinna ingen känsla av, att hon gör intrång, icke endast, såsom Gittan säger, på "barnens rätt", utan även — och jag tvekar ej att säga det — framförallt på hustruns rätt. Hon är den, som kränkes i alla avseenden. En gång den av sin man "utvalda", som kanske offrat allt för man, barn och hem, skall hon sedan skjutas åt sidan av första bäst utomstående, som råkat bli arbetskamrat åt hennes man. Har verkligen *numera* den ogifta kvinnan varken blygsamhet eller hederskänsla? Och ingen känsla av skam över att en gift man, d. v. s. en man, som lovat älska och ära sin hustru, tillåter sig att "bekänna sin kärlek" till henne? Vad är den värd? Förr kallades detta ej för kärlek från någondera partens sida — utan med ett helt annat namn.

En, som är led på omoralisk ynkedom.

Vad ser han först hos henne?

(Forts. fr. sid. 955.)

Därför spejar jag först efter damens skratt eller leende.

Detta under förutsättning att hon inte vänder ryggen till. Då tittar jag först på ryggen, och det är inte dumt det heller.

De troskyldigt barnabla — —

eller vampyrgiftigt nattsvarta betraktar *Ewald Dahlskog* först.

— Ögonen äro ju ändå av traditionen själens speglar, för resten tycker jag det är naturligt och ofrånkomligt, att man tittar en människa, oavsett könet, rakt in i ögonen när man begär svenskens kända presentationsmummel. Om sedan damen säger något så ser man på hennes mun och om hon tar i hand tittar man på hennes händer. Och om hon tar i hand slappt och intetsägande som en gammal svamp så tittar man aldrig mer.

Hela figuren — —

förklarar *Olof Winnerstrand*.

— Mer behöver väl inte sägas, så vacker figur som våra damer oftast har. Näsan kan vara Norrköping, håret trist, händerna röda och fötterna lönlövsplatta, men figuren är oftast vacker. Alltså tittar jag på den för att glädja mig själv och damen. Det var väl vackert sagt?

Sidenskor till ulster och klockarmband till gala — —

det är hemskt, anser dir. *Sven Stål*, Brända tomten. — Jag tittar alltid först på händer och fötter.

— Ja, men själens spegel —?

— Kan man ju inte se nu för tiden utan att lyfta på hattbrättet och det gör man ju inte. Nej, men ändamålsenliga vackra skor spegla inte själen så dåligt de heller. Och händer — — vackra händer med lugna smycken, inte ringar i lager som på en slav, och så den moderna kvinnans graciöst bestämda handrörelser, det måtte väl vara mer att se på och gå efter än skymten av ett par ögon i skuggan av en hatt.

En liten fläkt — —

av personligheten i ett kvinnoansikte är författaren *Gustaf Ullmans* bedömningsgrund.

— Vad jag ser först hos en dam? Det kan ju falla sig litet olika. Men säkert är, att det inte är dräkten, om inte denna i särskilt hög grad frapperar, behagligt eller tvärtom. — Inte heller hårets och ögonens färg, hyn, figuren, eller på det hela taget detaljer, vilka dock givetvis ha sin betydelse för helhetsverkan. —

En författare blir kanske gärna fysionomist? — Vad jag först, och mest intensivt,

Rekvirera

Lucks

"REKLAM-ASK"

med utsökt
Choklad & Konfekt
väg. ½ kg
endast Kr. 2.— st.

Expedieras till landsorten
mot postförskott.

PERCY E. LUCK & Co.
STOCKHOLM.

GRAZIA BYST-CREME

Epokgörande fransk vetenskaplig upptäckning för bystens snabba utveckling, fasthet och formfulländning. Genom digivning etc. förslappad byst återställes!

Enastående resultat!

Exp. absolut diskret utan avsändare med utförlig beskrivning mot Kr. 5:— Postförsk. Kr. 5:50.

Ensamförsäljare för Skandinavien:
GRAZIA IMPORT, Malmö 1.

Begär alltid Vitrum's tillverkningar:

Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel.
Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat.

Mineralvattensalter Vitrum.

Laxermarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel.

Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält, fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals
Laboratorium, Stockholm.
Samtliga preparat finnas på alla apotek.

DEN VÄRLDSBERÖMDA

MEY-KRAGEN

Varje förständig husmoder ser till att herrarna i hemmet använder den förnämsta kragen.

MEY-KRAGEN

fyller de allra högsta anspråk, dessutom bortfaller alla kostnader och besvär med tvätt och strykning.

Broschyr på begäran gratis och franco. 2:ne provkragar mot 60 öre i frimärken. — Prova Meykragen och kragfrågan är löst för all framtid. Aterförsäljare antagas på alla platser där vi ej äro representerade.

Pris pr duss. Kr. 3:— för de dubbelvikta och Kr. 2:75 för de enkla. 35 olika modeller.

Till landsorten 3 duss. franco.

MEY'S STÄRKRAGAR,

G:la Brokatan 32, Stockholm.

Se noga till att varje krage invändigt är stämplad "Mey & Edlich", endast då äkta.

Verkligt Hygienisk dambinda
Tillverkas sedan 20 år i Sverige endast av
Göteborgs Kem.-Tekn. Fabr., Göteborg
Försäljes i Sjukvårds-, Parfym- & Vitvaruaffärer. Engros hos Gustaf Hjelm & Co., Regeringsgatan 44, Stockholm.

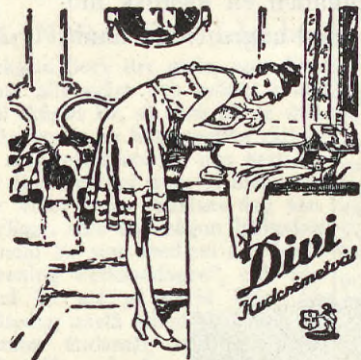
Använd Radium

Radiums underbara egenskaper ha rekommenderats av tusentals läkare, och otaliga människor runt hela världen prisa radiumkurerna för sin hälsa.

Radium förjagar smärtor och håll, lugnar nerverna, styrker blodet, underlättar blodomloppet, stöder njurrarnas funktioner, understöder ämnesomsättningen, giver lugn sömn, förbättrar aptiten, befrämjar matsmältningen, giver näring åt cellvävnaden och upprätthåller spänstighet i leder och muskler, varför det i ständigt stigande grad användes av läkare och på sjukhus över hela världen mot reumatism, ischias, gikt, nervsjukdomar, blodbrist, äderförkalkning och ålderdomssvaghet. Fråga Eder läkare!

I glas Miradium-salt är beräknat till 3 veckors förbrukning och äger mineralsalternas ypperliga egenskaper samt innehåller 2500 mache-enheter (=250,000 volt-enheter) äkta radium, vilket motsvarar över 200 liter av det botande vattnet från utlandets berömdaste hälsokällor.

Miradium-salt, Miradium-pastiller och Miradium-tabletter å kr. 6:50 pr glas fås på apoteken. Skriv till Miradium-officinen A/H, Apoteket Vasens apoteksvarucentral Vitrum, Stockholm 1, efter radiumbroschyren, som sändes fullkomligt gratis.

Tvålen för dagen.
— Tvålen för hyn.

M. ZADIG, MALMÖ.

H. M. Konungens Hovleverantör.
Nederlag i Stockholm: Brunkebergsg. 4.
,, Göteborg: Chalmersg. 20.

Res

TILL LANDS

TILL SJÖS

TILL TÄN

med

TIDANS
Unica
RESEFFEKTER

fäster mig vid, när jag anser mig ha lov att närmare betrakta en dam, — eller gör det ändå, — är ansiktsuttrycket. Sådant skiftar. Ja! Men det finnes — (åtminstone tror jag mig veta det) — i varje kvinnoansikte ett väsentligt, förblivande, karaktäristiskt tycke, som säger mig mer än hela apparitionen för övrigt. — Jag medger min svaghet för blå och blågrå ögon, blont, eller ljus-brunett hår. Det har hänt mig, att en dam, som vid flyktig bekantskap förefallit mig sympatisk, sedan i mitt synsinne ägt dessa kännetecken, men vid förnyat efterseende visat sig sakna dem. — Jag har kanske inte tyckt mindre om henne för det. — Det svårbestämbara, individuellt kvinnliga "tycket" är i regel det, som först och sist fånglar min blick och därmed mitt intresse.
BANG.

Kryssordstävlan i n:r 39.

1	2	3	4	5	6	7	8
9			10			11	
12			13		14	15	
		16					
17	18			19		20	
21		22	23	24	25	26	
		27					
28	29			30		31	
32			33			34	
35				36			

Vågräta ord: 1. Full med små håligheter. 5. Att låta gå i topp. 9. Flicknamn. 10. Ett verb som närmast kommer näsan vid. 11. Stycke av metall. 12. En av sin tids främsta bildhuggare. 14. Får ofta en svag kvinna. 16. Bror till Josef. 17. Haga. 19. Träd som ofta planteras. 21. En sådan finns i varje församling. 24. Bör steken vara, när den kommer på bordet. 27. Kolossal. 28. Öppning i bro och ämbar. 30. Måste man göra med gevär och ackumulatörer. 32. Är dyrbar. 33. Får man gräsida av. 34. Finns både rutat och linjerat. 35. Främmande ord för pigg och livlig. 36. Har den som satt bete på krok.

Lodräta ord: 1. Orsak till Trojanska kriget. 2. Helgon som skrev musik och levde på 900-talet. 3. Förebygger tråkigheten på landsbygden. 4. En sådan nämnes ofta i samband med Lunas sken och Beethoven. 5. Redskap för åkerbruk och penningssumma. 6. Brukar vara ett tecken till att hösten är kommen. 7. Champagnesort. 8. Allmänt förekommande tamfåglar. 13. Har satt många spår i den svenska naturen. 15. Rosta. 18. Verkar skärande. 20. Eftersökt till virke. 21. Att samla i ladorna. 22. Äro barn av sagor. 23. Rolfnamn. 24. Spänne. 25. Gammal samling av poesi. 26. Är Skåne en av Sverige. 29. Vapen och träd. 31. Forsla.

Vid uppgiftens lösande kunna orden uppräknas, eller också inskrivas bokstäverna i resp. rutor på den ur tidningen klippta bilden eller på en ritad kopia av denna. I varje lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas mellan pristagarna förutom de av redaktionen uppställda belöningarna — 2 st. à 5 kronor. Sändas flera tävlingsvar i samma försändelse inlägges vart och ett i särskilt kuvert. Prisen utbetalas genom postsparbanken. Kuvertet märkes: "Kryssordstävlan i n:r 39."

Lösning.

Kryssordstävlan i n:r 33.

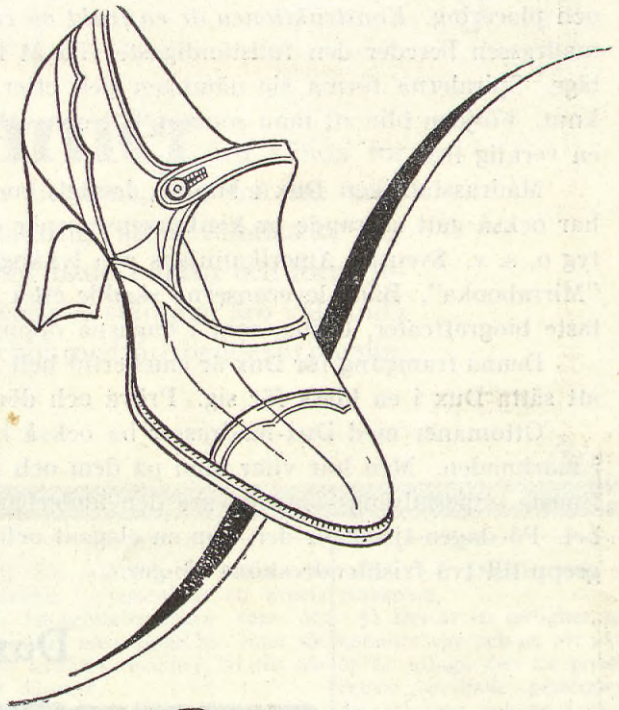
Vågräta ord: 2. Bleka. 7. Fodra. 9. Almar. 11. Hjärtslag. 13. Pau. 14. Vak. 15. Tro. 17. Agra. 19. Tsad. 20. Krutfat. 21. Torv. 23. Krog. 25. Ave. 26. Tös. 28. U. S. A. 29. Ättestupa. 32. Olson. 33. Arena. 34. Knodd.

Lodräta ord: 1. Bohag. 2. Brä. 3. Larv. 4. Kask. 5. All. 6. Magra. 8. Djurkrets. 10. Matstrupe. 12. Taktlös. 13. Pasta. 16. Odåga. 18. Arv. 19. Tak. 22. Oväld. 24. Osant. 26. Tenn. 27. Stad. 30. Tok. 31. Urd.

Prisen, denna gång à 16 kronor, tillfalla fru *Nathalia Ehlers*, Drottninggatan 90, Hälsingborg, oh fröken *Hulda Nord*, Ulricehamn.

Varje dag inkomma HÖSTNYHETER

i förut icke sedda
modeller och färg-
nyanser.

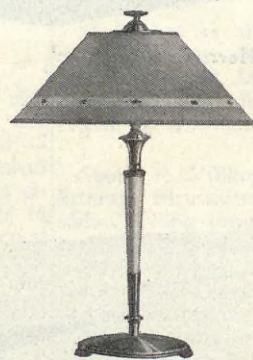
Kembels

65 Drottninggatan

5 Hamngatan

3 Stora Nygatan

6 B S:t Paulsgatan

Elektr. Belysningsarmatur
Belysningsglas
Hushållsglas
Prydnadsglas

BÖHLMARKS

Huvudkontor:
STOCKHOLM SÖ.

Utställningslokaler:

Högbergsgatan 19—25 - Norrmalmstorg 4

GÖR EDER AV MED ÖVERFLÖDIGT HÅR

Kvinnor skulle aldrig begagna rakknivar. Det är rakkniven, som så hastigt förvandlar det mjuka håret på en ynglings ansikte till ett styvt stråvt skägg. Rakkniven endast främjar hårets snabbare och tjockare tillväxt. Veet erbjuder en idealisk metod för att hålla armar och lemmar fria från överflödigt hår. Ni påstryker helt enkelt denna parfymerade, sammetslena crème, som den kommer ut ur tuben, dröjer några minuter, skjöljer av och Ni finner den lenaste hud utan ett spår av hår. Veet kostar kr. 1:75 och kr. 3:25 per tub. Att tillgå hos alla hårfrisörskar, parfymaffärer, kemikaliehandlare, apotek etc. Generalagenter: Eneqvist, Holme & Co. A-B, Vasagatan 15-17, Stockholm.

VEET

Den utmärkte hårborttagningscremen.

En god säng ger god sömn.

**Dux-madrassen — en vetenskaplig uppfinning —
revolutionerar möbeltekniken.**

Dux-spiralen är inte mer än ett par år gammal här i Sverige, men har redan slagit igenom, liksom i Amerika och England. För möbeltekniken har den betytt en liten revolution. I Amerika hörjar man sålunda allmänt övergå till madrasser, dynor, sitsar och kuddar monterade med dylika spiraler.

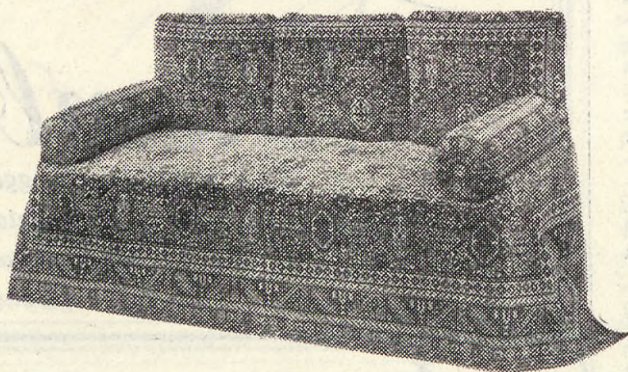
Duxspiralen är tillverkad av särskilt härdat, ytterst elastiskt stål. Hållbarheten blir härigenom rent fenomenal. Men lika viktig är spiralernas inkapsling i celler, alldeles fristående från varandra, och inmontering i råstommen efter omsorgsfullaste prov och placering. *Konstruktionen är en frukt av en verkligt vetenskaplig beräkning och resultatet är helt enkelt förbluffande.* Dux-madrassen bereder den fullständigaste vila åt kroppens alla muskler och organ, därigenom att dessa tillåtas intaga sitt naturliga läge. Spiralerna forma sig nämligen helt efter kroppens linjer och ställning och intet tryck utövas på någon muskel eller nervknut. Följden blir att man somnar lätt och vaknar utvilad. För nervösa och sjuka personer, blir därför också dessa madrasser en verklig lisa.

Madrassfabriken Dux i Malmö, landets enda tillverkare av den genialiska spiralen såväl i råstommar som i färdigt fabrikat, har också gått segrande ur konkurrensen, när det gällt förstklassig montering av bäddar till privathem, sjukhus, passagerarefartyg o. s. v. Svenska Amerikalinjens nya lyxångare "Kungsholm" har Dux-madrasser i 1:sta klasshytterna. Likaså den eleganta "Mirrabooka". Båda leveranserna skedde efter tävlan med de förnämsta in- och utländska fabrikat. Sveriges största och elegantaste biografteater, China, som i dagarna öppnats i Stockholm, har låtit inmontera Dux-spiraler i 1,500 av sina stolsitsar.

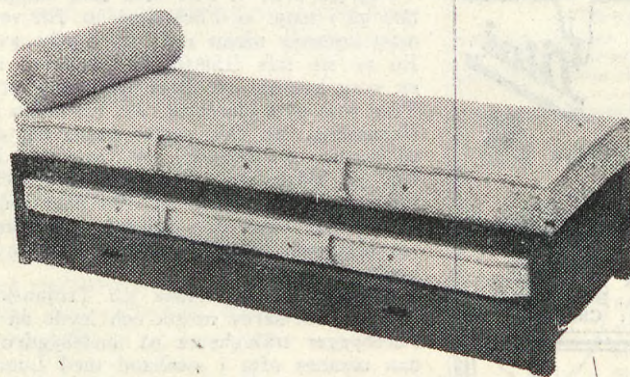
Denna framgång för Dux är emellertid helt naturlig. Var och en som jämför Dux-fabrikatet med andra kommer ovillkorligen att sätta Dux i en klass för sig. Prova och döm!

Ottomaner med Dux-madrasser ha också blivit synnerligen efterfrågade. Det finnes många både billiga och dyra ottomaner i marknaden. Men hur vilar man på dem och hur blir sömnen! En Dux-ottoman bereder däremot lika behaglig vila som den finaste imperialsäng — tack vare den underbara spiralen. För små våningar är sålunda Dux-dubbelottomanen en idealisk möbel. På dagen tjänstgör den som en elegant och inbjudande soffa och när kvällen kommer förvandlas den med några enkla handgrepp till två fristående sköna sängar.

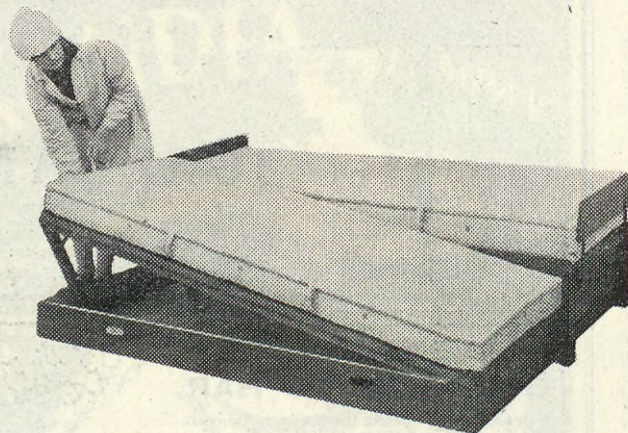
Dux' Ottoman, modell 1928.

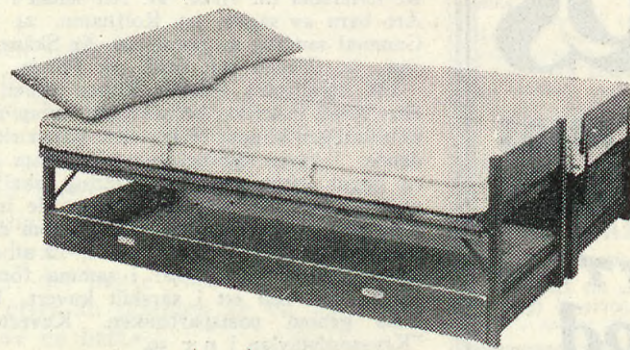
Som stilfull Herrumssoffa.

Som Duchatell.

Genom tre enkla handgrepp till två fristående bäddar.

Duxottoman, mod. 1928, med kuddar.

*Duxfabrikens tillverkningar:
MADRASSER, DYNOR, KUDDAR, MOTORCYKELDYNOR, SITSAR o. s. v.
säljas i varje välsorterad möbelaffär.*

Utställning i Ostermans Utställningshall vid Stureplan i Stockholm den 3—6 okt.

Begär offert från

Madrass-Fabriken Dux Aktiebolag, Malmö.

TELEFONER: 2742 & 2751.

Ressällskap.

Ensam dam, resvan och språkkunnig, önskar under november månad få sällskap till ort i Tjecoslovakien. *Syster Elvira.*

Redovisning.

Sedan redovisningen i nr 37 har Födelsedagen mottagit följande bidrag:

Tsprt Kr. 5,601:46	
Fru Nanna von Sydow, Vänersborg	20:—
Fru Elsa Tottie, Linköping	2:—
Fru Ellen Tjernberg, Stockholm	5:—
Fru Alice Nyman, Katrineholm	5:—
Doktorinnan A. Carlander, Hälsingborg	1:—
Fru Sigrid Pleijel, Stockholm	1:—
Fru V. Ottergren, Stockholm	2:—
Fru Elsa Cederlund, Södertälje	2:—
Fru Alfhild Gummesson, Stockholm	5:—
Fru Hedvig Brorström, Halmstad	5:—
Märtha Nordqvist, Bofors	1:—
Fröken Anna Greta Pehrson, Varberg	1:—
Fru Caroline Asplund, Norrköping	2:—
Fröken Alice von Post, Huddinge	1:—

Trsprt Kr. 5,654:46

När Ni firar Er födelsedag,

tacksam över det goda, som livet trots allt svårt och mörkt i alla fall skänkt Er, så tänk på de små, vilka borde ha lika mycken rätt — ja mer, eftersom de äro barn, — till ljus och sol som vi alla, men för vilka deras födelsedag sannerligen icke var någon lyckodag. Anmäl Er som medlem av "Iduns förening Födelsedagen", och förbind Er att på varje Eder födelsedag anslå minst en krona till samma ändamål, och vi sända Eder då varje år på Er födelsedag en postanvisningsblankett ställd till insamlingen. Vi hoppas så, att insamlingen med tiden skall ge så mycket, att vi kunna upprätta något mer bestående, en barnkoloni eller ett barnhem — något i stil med den göteborgska "Födelsedagen".

FRÅGOR OCH SVAR!

Köpenhamn.

Fråga: Skulle Idun möjligen kunna giva adress på ett gott pensionat i Köpenhamn där en ensam dam kan få en lugn och trevlig inackordering nästkommande vinter, tillika med ungefärliga priset pr månad.

Prenumerant.

VID TRÖG MAGE

och förstoppning äro

Hoita Björnens

FRANGULA-PILLER

av bästa och säkraste verkan. Fullkomligt oskadliga. Inga som helst biverkningar. Användas å sjukhus och kliniker. Fås å alla apotek i askar å 40 piller.

Svar: Eftersom ni tänker stanna en längre tid i Köpenhamn, råda vi er att själv se ut ett pensionat, där ni tror er kunna trivas. Vänd er därför till *Kvindelig Læseforening, Gamle Mønt 1*, där ni kan få goda adresser. Föreningen har också ett damhotell med moderata priser. Ett pensionat som kan rekommenderas är Pension Thune, Hovedvagtsgade 2, hörnet av Kongens Nytorv. Pension fr. 180 kr. pr månad.

Mensendieckgymnastik.

Fråga: Var utbildar man sig till Mensendieck-lärarinna och vilka äro fordringarna för att komma in vid dylikt institut? Det lär visst finnas en svensk mensendieckförening och vore jag tacksam få yeta dennas adress.

Gymnast.

Svar: Svenska Mensendiecksförbundets adress är Fru Maria Rodhe-Nissen, Johannesgatan 24 2 tr., Stockholm. Genom att hänvända er dit får ni alla önskade upplysningar.

Dryck.

Fråga: 1) Hur mycket av det i Idun omanöserade Lithinés bör drickas till varje måltid, för att det skall verka avmagringskur? 2) Meningen är väl att dricka det kallt eftersom det ersätter måltidsdricka el. mjölk? 3) Hur mycket bör tillagas åt gången och hur sker tillagningen? Mångårig lösningsköpare.

Svar: 1) Ett dricksglas till varje måltid. 2) Det drickes kallt. 3) Det beror på om man vill laga till för en eller flera gånger. Hur mycket pulver, som skall tagas pr glas eller liter, angives i den bruksanvisning som medföljer paketet. Lithinés erhålles endast å apotek.

Läkarfråga.

Fråga: Är icke insulinbehandling effektiv hos alla sockerpatienter? Vilken är insulinets maximaldosis?

Anna.

Svar: Eder fråga faller utom ramen för vår frågespalt och vi råda Er att vända Er till en läkare.

Sällskapsförening.

Fråga: Jag vet, att det existerar något som kallas Sörmland-Närikes gille. Nu skulle jag gärna vilja veta vart man skall vända sig för att komma med på deras vår- eller ev. höstmiddag? Kan Idun upplysa mig vart jag kan telefonera.

Stockholmsk sörmländska.

Svar: Om ni bara har någon bekant, som är medlem av gillet, kan ni genom denne antingen komma in som tillfällig gäst eller som medlem. Ordf. i föreningen är kommerserådet Martin Jansson, Linnégatan 4.

Kurört.

Fråga: Var god och säg mig vilken ort som är lämpligast och bäst under November månad — Meran, Pistyan eller Marienbad för en person, som vill stärka sina nerver och på samma gång få bort det sista av en gammal ischias? — Något lämpligt hotell eller pensionat därstädes med moderata priser? — Kan Skodsborg, Danmark, anses vara lika bra som något av de förra?

Prenumerant.

Svar: Av de tre nämnda orterna ligger Meran sydligast, men klimatet i Pistyan är utmärkt i november och badkuren lika bra året om.

I Marienbad är säsongen egentligen under våren och försommaren. I Meran: Hotel Deutsches Haus. — I Pistyan Hotel Termia-Pallace och Kurhotellet, från 35—80 tj. kronor pr dag.

Skodsborg anses av många kunna fullt mäta sig med vilken europeisk kuranstalt som helst.

Diverse frågor.

Fråga: 1) Vilka äro villkoren för tävling om Sv. Akademiens litterära pris?

2) Huru långt har den bebådade nya lagen om fornminnesvård hunnit mot sitt förverkligande?

3) För åtskilliga år sedan omnämndes i pressen att ett arbete om tennjutaremärken vore att förvänta, men ännu har intet sådant avhört. Känner Ni till något därom?

4) Finnes i Riksarkivet upprävarade äldre årgångar om våra tidningar, eller brukar t. ex. en av varje tidning förvaras som arkiv av resp. redaktioner?

5) Skall lotterivinst deklarerars enligt den nya skatteförordningen för såväl kommunal som statlig beskattning?

6) Nämn en tidskrift för folkloristiska, särskilda dialekt, språk- och uppsatser och något arbete om den antagna vetenskapliga ljudbehandling för landsmål, (Lundells)?

7) Brukas av alla, oavsett förmögenhet eller stånd, att uttagas från fyllda 67 år tillkommande pensionsbelopp, eller är det helt enkelt en skyldighet att så göra? *"Moiselle."*

Svar: 1) Villkoren äro att de litterära förutsättningarna för en sådan tävling finnas hos vederbörande. Tävlingskriften insändes anonymt med en förseglad nammsedel. Vidare upplysningar å akademins sekretariat.

2) Det finns en lag om fornminnesvård sedan 1867, senare kompletterad. Utdrag därav kunna genomläsas i Statens historiska museum.

3) Nordiska muséet har givit ut ett arbete, Det svenska temhantverkets historia i tre delar, varav två äro utkomna. Där förekomma tennstämplar från äldsta tider till våra dagar.

4) Å Kungl. biblioteket finnas hela årgångar sedan långt tillbaka av alla svenska tidningar. Varje tidskriftsredaktion har naturligtvis sina årgångar bevarade.

5) Lotterivinst deklarerars å deklarationsblanketten. Sedan är det myndigheternas sak att fördela beskattningen därav på de olika skattsedlarna.

6) Svenska landsmål och svenskt folkliv, tidskrift utgiven av landsmålsföreningarna samt böcker av Lundell: Typord för undersökning av de svenska folk-

målen. — Dialekt och dialektforskning.

7) Det är en rättighet, som tillkommer var och en att vid fyllda 67 år uttaga den av pensionsstyrelsen beviljade pensionen, men det står var och en fritt att avstå från densamma.

Eder fråga nr 8 är alltför lång och omständlig att här återgivas. Svaret blir: Vem som vinner i en dylik tävling avgöres av slumpen, d. v. s. den första rätta lösningsen, som upptages bland mängden av svar. Var och en som ger sig in i tävlingen måste också finna sig i de föreskrivna reglerna utan avseende till personen.

Använd Jubileumsfrimärkena å alla postförsändelser. 5-öres tilllägg pr märke, som tillfaller fonden för kräftsjukdomarnas bekämpande.

I fråga om Aftonskor

har NK utsökta saker att visa Eder denna säsong. Gå in på NK:s damskavdelning och se alla höstens nyheter i såväl innesom uteskodon.

Skövad Botteno.

A/B NORDISKA KOMPANIET

Märtha Ekström och Colbjörn Knudsen i "Rembrandts son".
(Almberg & Preinitz, foto.)

Rembrandts son på Dramaten var den första svenska nyhet, säsongen bjöd på. Det är en händelse som ser ut som en tanke, att både det första programmet, Bennetts Ryktbarhet och det andra, Tor Hedbergs Rembrandts son, behandla snilletts svårigheter i denna värld. Bennetts målarsnille framställs ju som en av de få mästarna i modern tid, men hans konflikt med livets små ironier och små trivialiteter har ingenting tragiskt. Bennett ser honom med humor och låter vardagens klara nyktra ljus falla över honom.

I Rembrandts son går frågan om snilletts ställning till sin omgivning mycket djupare. Konflikten stiger ur själarnas innersta och ljuset, som faller över livet är en clair obscur som på Rembrandts tavlor. Snillet står där i sin omgivning som en mäktig ek, som förkväver de mindre plantorna omkring. Där är först och främst sonen Titus, för vilken "alla stora gärningar redan

Ivan Hedqvist i "Rembrandts son".
(Almberg & Preinitz, foto.)

äro gjorda", då fadern tagit dem på sin del. Den store mannen har också sin konflikt, den yttre med fattigdomen, allmänhetens växande kallsinne och den inre med uppgiften. Men han är större än sitt öde, vilket man ju alltid velat tro om Rembrandt. Han finner alltid både i konsten och livet nya uppgifter. I livet blir Hendrikke "Rembrandts kökspiga", hans solstråle och i konsten givs det en ständig förnyelse.

I Hedqvists gestaltning blev Rembrandt-figuren intressant och fängslande. Colbjörn Knudsen som sonen Titus gav sanna tonfall åt det oroliga och sönderslittna hos den sökande unge mannen. Fröken Ekströms kökspiga, tjänarinnan, som med sin friska vilja och sin osvikliga instinkt hittar rätt i mörkret kring den store mannen var en av de bästa skapelser vi sett av den unga lovande konstnärinnan. För övrigt hrr Henning och Bergvall i ett

En pålitlig hjälp

vid all bakning
är
H. E. EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL

För smaksättning av tébröd,
fyllningar och andra an-
rättningar där vaniljsmak
önskas är

EKSTRÖMS
VANILLINSOCKER
oumbärligt.

ÖREBRO KEM. TEKN. FABRIK + GRUNDAD 1855

par andraplansroller och fröken Lindahl som var mycket dekorativ som holländsk borgartös.

Publiken hyllade herr Hedqvist och författaren. Eth. K.

Astrid Ohlson.

Delibes populära restaurangmusik i Lakmé är litet tålamodsprövande, men fick sitt intresse genom ett uppfriskande framförande på Operan. Med Hislop som rutinerad, om också inte särskilt disponerad hedersgäst, med flera nya rollinnehavare och sist men icke minst med en debutant i Lakmé parti, som slog kritik och publik med häpnad: Astrid Ohlson, svensk-amerikanska. Sällan har en operadebut rosenhöljts så. Men när man får se en ung, slank Lakmé med graciöst behag sväva över scenen och höra en perfekt koloratur kvittras så mjukt att den nästan blir själfull, denna odrägliga sångart, då har man anledning att släppa lös superlativen. Astrid Ohlson har fått mängder av dem, men det vore orätt mot henne att säga att hon är färdig. Ännu återstår mycket, röstens egalisering och expansion bl. a. En mer lovande debut har dock inte gjorts på mången god dag — en lysande framtid bör ligga framför den unga sängerskan, för vars skull ett Lakmé-besök i hög grad lönar sig. E. N.

Den första svenska filmen för i år Synd bygger på Strindbergs "Brott och brott" och tillhör ett av de bättre svenska alster vi sett. Det fattas bara en del mærg och intensitet i filmens byggnad, det strindbergska ödesmärket, för att Synd skulle vara perfekt och inte som nu lite lös och bagatellartad. Men bagatellerna och detaljerna äro fint och livligt gjorda, färgen och stämningen väl träffade, typerna likaså. Lars Hansson gör Maurices osympatiska roll med rutin plus en viss intagande pojkaktighet i vissa scener, den intelligenten Gina Manés är en blodfull vamp, som Strindberg säkert skulle ha godkänt, och Elissa Landi är behaglig i hustruns roll. Stina Berg har en liten roll, som hon till vår förnöjelse gör mycket av.

Filmen bör ses. Och helst till ackompanjemang av Röda kvarns musik. E. N.

"Looping the loop" på Palladium kröp i gamla utkörda fåror, circusluft och sågspånsnukt och komik och tragik i en tyvärr blott alltför rörig blandning. Handlingen sniglar sig i omotiverade krumbukter fram till det obligatoriska lyckoslutet. Det enda som är av åtminstone halvhög kvalitet är spelet, främst Werner Krauss, manligt oskön, och Warwick Ward, oskönt manlig. Jenny Jugo har ett litet trevligt trumpet ansikte, tyvärr utan haka och därmed också utan intelligens. B. A.

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG

STRÖMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade

Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket

»SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer:

Stockholm 96 46 - Hudiksvall 532 - Sundsvall 30 03

Umeå 141 - Östersund 130.

LÄTT PÅ TÅ Tänk!

Ett nummer mindre skor kan Ni använda om alla liktornar o. förhårdnader avlägsnas med en 60 öres tub "Lätt på tå". Finnes i Sthlm hos Kifa, Mea, NK, Stilles. — Göteborg: Beda Cramer, A.-B. Söderberg & Co., Vasa. — Malmö: Astra, Elito, A. Strömersten & Co. — Norrköping: Melins Färgh. A.-B. — Hälsingborg: Eira, Electa m. fl. sjukvårds-, parfym- o. färghandlare. I parti ring Sthlm Östern. 508.

Lithinés du Dr. Gustin

rekommenderas av läkare såsom ett förträffligt hälsovatten, att motarbeta äggvita, socker, gikt, reumatism, njur-, lever-, mag- och tarmsjukdomar samt övriga ämnesomsättningsrubbingar och korpulens. Att dagligen dricka Lithinés till måltiderna i stället för mjölk eller maldrycker, är en naturlig angenäm och utmärkt avmagringskur (c:a 2 kg. pr mån.). Lithinés är en välsmakande dryck, som tillika utgör en betydande inbesparing i hushållsutgifterna. Erhålles endast å apotek, pris kr. 2:75 för 12 lit. paket.

23 öre pr liter.

Om May Mc Avoy i "En äkta man i förskott" — Skandia — hade haft en aning av den gudagåvan humor så hade den sällsynt amerikanska historien kunnat bli riktigt lustig. Nu hade hon inte det och alltså föll situationskomiken platt till marken. Tack vare Conrad Nagel, som verkligen är rolig, reste den på sig en liten bit men knappast nog för att försvara sin tvåtimmars besvärande närvaro.

B. A.

Skönhetsråd.

Fräknar.

— Ingen behöver ha fräknar — var det inte det du hotade att låta mig repetera?

— Jo, det var visst det, men när jag tänker efter, så får jag nog ta tillbaka. Men du kan få säga: ingen behöver ha fula fräknar i stället.

— Förlåt, men vackra fräknar...

... finns. Det finns faktiskt människor, blonda och framförallt rödhåriga, som en jämnt fräknig hy ger det av alla åtrådade pikanta draget. Men så ha vi de stora ojämna fräkarna.

— Kan inte det vara pikant då?
— Jag hör ängesten i din röst. Och ser, att du gjort försök att förvärva den sortens pikanteri i sommar. Nej, fula fräknar göra ett ansikte fullt, det är beklagligtvis logik, det. På samma sätt kan solbränna klä upp ett smalt och blekt ansikte, men titta på ett runt eller på tvären äggformat, som fått stekas en sommar. Om du hade ett smalt ansikte — titta inte så förgrymt — så skulle du smeta på någon fet crème när du stekte dig, så blev du vackert brun. Men obs, inte i urringnings-snibbar ner på halsen, det är inte roligt alls, när man skall uppträda i höstens vidlyftigare fest-urringning.

— Eftersom jag nu inte har något smalt ansikte, som du så välvilligt påpekade, vad skall jag göra, när jag blir ojämnt brun i snibbar. För se, man blir bränd och fräknig, om man steker sig. Och låt bli att tala om, att man inte skall steka sig, när man några fattiga sommarveckor...

Ja, men jag låter absolut inte bli att betona om och om igen, att om man skall steka sig, så skall man på samma gång sköta sig, sköta sig... tror du att du kan det ordet nu? Genast på våren, när det börjar bli gassigt och trevligt, skall man tänka på att det blir väl höst igen... Så någon absolut frihet i naturen får du inte... om du vill se bra ut, förstås.

— Ja, men hur...?

— Jo, redan på våren, och i varje fall nu på hösten skall du sköta ytlig fräknighet med någon lätt syra, saften av citron eller färsk gurka, som du antingen använder i ansiktsmask eller enbart tvättar dig i. Dock inte så idogt, så du torkar ut huden. Samma medel duger mot leverfläckar, som vilja sprida sig.

— Ytlig, sade du...

— Ja, se'n finns det den där medfödda inbitna bedrövliga brunheten med fräknar, som ettöringar. Till den måste man ha någon effektiv fräkensalva.

Alltså: huvudsaken är, att man börjar kampanjen mot fräknar på våren, inte kommer med gråtande tårar i augusti och säger titta så jag ser ut. Det går att använda dessa medel också nu, men det är

naturligtvis mycket lättare att hejda eländet i början. Och om du efter detta reser till fjällen i påsk och kommer hem som en nigger... I all synnerhet som din ljusa hy bör bli inte bara brun utan fjunig och skön också.
— Fjunig, ja...
— Stopp, det blir nästa gång.

Höst.

Nu är det höst. Usch, vad det är tråkigt. Vintern kom på våren, våren kom på sommaren, sommaren kom på en måndag, och nu är det höst. Usch, vad det är tråkigt.

*

Jag vandrar omkring i skogen. Vad det är vackert. Himlen har en underbart vacker blå färgton, och då solen lyser på träden, bli de så granna.

Hela skogen är en enda ofantlig färgsymfoni. Ekarna äro ännu gröna, djupgröna, endast enstaka blad hava gulnat, lönnarna skifta i gulgrönt, gult, orange och rött i otaliga nyanser. Björk, lind och övriga lövträd och buskar uppträda i mattgrönt och gult

i alla tonarter och schatteringar, men gran, tall och en stå alldeles oberörda av all färgglädje.

Men så samlas några moln, de skymma för solen, och plötsligt står den ensamme vandraren alena i naturen och undrar, var allt det vackra har tagit vägen.

Å, det finns där nog, om han bara vill se det, vill stanna, betrakta och beundra. Färgsymfonien finns där fortfarande, men den gör ett annat intryck. Vartenda litet blad talar sitt tydliga språk om förintelse. Och förintelsen manar till eftertanke, och eftertanken...

Den ensamme vandraren tycker inte om eftertanke. Han faller upp rockkragen och börjar med raska steg vandra emot staden. Då och då kommer det en liten vindpust, och då rasslar det i trädens grenar och kvistar, och bladen falla våta och klibbiga.

— Usch, säger vandraren för sig själv. Jag tror den välsignade reumatismen i korsryggen börjar göra sig gällande igen.

Och han påskyndar sina steg.

*

Efter en stund är jag hemma. Det är onekligen skönt att komma in, där det är torrt och varmt.

Priset å 2/3 lit. importerad s. k. olivolja, tappad å champagnebutelj, håller sig i regel i Kr. 2:75 vilket per liter blir Kr. 4:10 mot Kr. 2:— per liter Kronolja.

Den förståndiga husmodern

köper svensk matolja,

REYMERHOLMS KRONOLJA

och låter sig ej övertalas att köpa importerad vara. Kronoljan tillhandahålles i ljusskyddande bleckburkar om 1/4, 1/2 och 1/1 lit. å resp. Kr. 0:65, 1:10 och 2:—.

Använd alltså den goda och billiga svenska matoljan

REYMERHOLMS KRONOLJA

sten

Över hela världen

går ryktet om Stockholms Stads-

hus. Över hela Sverige är

Stadshuskällaren känd

som en av Stock-

holms trevligaste

restauranter.

Stadshuskällaren

MUSIK.

DIR.: S. A. R. A.

— Hösten är kommen nu, säger jag. Det har börjat regna, och när det börjar regna på hösten, vet man aldrig, när det slutar.

— Jaså, säger mor. Då får jag väl söka rätt på ett par galoscher åt dig.

Jag ryser. Galoscher är det värsta, jag vet.

Min moder letar oförtrutet ibland en mängd gamla skor och galoscher. Efter en stund säger hon:

— Ja, här har du litet att välja på. Det finns visserligen bara vänstergaloscher, och för övrigt tycks inte ett enda par innehålla dina initialer.

— Det är just det, som är det tråkiga. Man kan aldrig säga mina galoscher, ty man vet för det mesta inte vilkens galoscher, man går omkring med. För övrigt skulle jag aldrig gå ut med två vänstergaloscher. Jag är radikal.

— Jaså, galoschererna passa inte, säger min moder.

Jag svarar intet, ty jag har försjunkit i en lätt sommarbok. Det tycker jag kan behövas just nu.

*

Dagarna gå. Och människorna gå. I galoscher. Och med paraply.

Paraplyt är bestämt på något sätt släkt med galoschen. De gå båda så att säga "hand i hand" genom människans liv. Och så ha de det gemensamt, att de alltid äro bortbytta.

Jag köpte ett riktigt elegant paraply för 18 kronor och 50 öre, och då jag hade det med mig ute första gången, fick jag det bortbytt.

Inte förrän vid hemkomsten märkte jag bytet. Jag gick strax tillbaka, men vi hade gått om varandra på vägen. Den nya regnskärmen, vilken var gammal och i någon mån även grå, kunde med välvilja möjligen skattas till kronor fem.

Under de närmaste dagarna inriktade jag mig på att byta paraplyer. Jag bytte på banker, restauranter, på kontor och i bodar. Aldrig tidigare eller senare har jag varit i tillfälle att möta så många olika typer ur paraplyens värld.

Där stötte jag på gamla uvar, som sågo ut, som om de varit med i duggregnet år 88 ren', medan andra voro hypermodernerna och bra på alla sätt, om man bara inte försökte fälla upp dem.

När jag efter några dagars idogt bytande fick tag på ett exemplar, som såg ut, att vara värt ungefär det belopp, som jag gett ut för det eleganta ursprungliga paraplyet, behöll jag det och ställde det hemma. Varpå jag köpte ett billigare och fortsatte

det gamla vanliga helt omedvetna bytandet.

*

Höstrengöringen är en del av hösten, och det är inte den bästa delen. Jag hatar alla rengöringar ungefär lika hjärtligt, som jag hatar galoscher.

Säkert har ni varit i den situationen, att ni våt och sur snubbilat ifrån dimman ute i världen in i eder tambur och hamnat direkt i en skurbalja, vilken placerats innanför dörren, som det tyckts, endast med avsikt att fånga eder. I det fotvattnet hjälper det inte mycket med galoscher och paraply, där är ett mildt och vänligt sinne lag av nöden.

Den första oktober skolen i förvisso flytta till någon ny bostad, som är om möjligt ännu sämre, än den ni tidigare bebott.

Försök att sätta galoscher på ett flyttlass. Eller försök, att gå bredvid det och hålla ett paraply över.

Sven Sjölund.

Den gamla grinden.

Skiss av "Toujours".

Det är en helt vanlig gammal spjalgrind. Utan vördnadsvärda stolpar, utan stil, utan anor. Ful, utdömd av ägaren för länge, längesen. Snett hänger den på sina gångjärn; ja, jag undrar, om den hänger på mer än ett. Men gnissla kan den. När höstvinden sliter i de tynande pilarna och jagar hela moln av sand under stängslets bräder, då slår grinden och blir trasigare än förut, då skriker det i rostiga järn. Och mor säger till far, där de förgäves söka sova i den gammaldags breda tvåmansäng: "I morron får du låta det bli allvar av och antingen laga eller ta bort grindskrälet."

Men jag hör mer än de. För mig sjunger grinden sin egen visa. Över i moll. Ikan är än fager och Den börjar i dur men går snart över i moll. Visan är än fager och nerad, galen, och i tynande ritardando dör den så bort. Och börjar på nytt. Den handlar om nyvaknad kärlek, om hopp och längtan, om givna löften och svikna om trohet och resignation. Grindens visa är min egen sommarsång.

Vill du höra den? Inte är den ny, men inte blir den gammal. Det är den eviga visan om människobarns kärlek.

De voro kamrater, goda kamrater. Och de trodde, att en man och en kvinna kunna förbli vänner. De delade ljus och lätt. Sina svagheter dolde han inte för henne. Mörka punkter i sitt liv blottade han, och hon förstod honom. Den gamla grinden hörde allt och yppade intet.

En kväll — En kväll togo orden slut. Inga ord kunna uttryc-

ka, vad endast ögonen kunna tala. Det var den kvällen, då kärlekens röda blomma slog ut. Där stod inte längre vän vid väns sida, det var mannen och kvinnan, den första mannen och den första kvinnan i det ljuvaste av paradiset, som det ju alltid är sedan tidens början och skall förbli till dess slut, var gång två unga människor älska.

Det suckade i de knotiga pilarna, det knarrade i grindens murkna spjalor, det rasslade i mångtusenårig sanddyn. Men de unga hörde intet, sågo intet, levde endast i varandra. Två lågor slo hop till en, armar knötos kring älskad nacke, mun mötte mun. Och grinden var vittne. Kväll efter kväll, natt efter natt möttes de där. Varför just där? Ingen vet det. Stället hade blivit dem en helig lund, kärlekslund, offerlund, drömlund. Allt vardagligt lämnades utanför, arbetsbekymmer och människors fultighet stannade på avstånd. Sitt liv skulle hon ha kunnat ge för att få vara hos honom så alltid. Alltid. Och han visste det. Därför målade han för henne i glada färger, hur det en gång skulle bli, det bo, de skulle reda tillsammans. Goda vänner, som nyss nått den lycka, varom de båda drömde, bjödo honom till sig. Han log åt deras sällhet och återvände till Henne. "Andra anar, men bara två vet, du och jag."

Allt det vekast kvinnliga inom henne växte fram i kärlekens solskens. Hon hade bland kamrater ord om sig att vara kärv och hård, "manlig", påstodo somliga. Sentimentalitet var henne fjärran, ja, hon hade hört, att hon saknade all känsla. Nyktert och pliktroget skötte hon den uppgift, livet ålagt henne. Sällan hade någon sett tårar i hennes ögon.

Men inför mannen blev hon kvinnan, mjuk, känslig, moderlig. Hon nämnde det själv "andlig väckelse". Han kallade henne god, för god ibland. För god för honom. "Du sätter mig på piedestal, liten. Alldeles för högt." Leende svarade hon, att just det bästa och käraste vill man ställa på piedestalen. Aldrig skulle den bilden falla och krossas. — Kvinnan, som älskar, tror intet annat, än hon vill tro, förstår intet, utöver det hon vill förstå.

Hur uttrycka deras längtan, de stunder, då de icke voro tillsammans? Kanske bäst med hans skämtsamma: "Det känns, som om jag tappat något."

Det var en sommar — Och det blev höst.

Varför går hon så ensam? Varför vilar hon så tungt mot grinden? Hennes käre dröjer. Men han kommer. Fastän sent. Senare än han brukar. Han förklarar, och hon tror. Ännu dröjer något av sommaren kvar.

Senare och än senare kommer han. Vad har blivit honom viktigare än mötet vid grinden? Arbete, säger han. Javisst, han arbetar ju för deras gemensamma lycka.

Men en kväll blir hon ensam vid sin grind. Händer, som vilja smeka en solbrynt kind, krama om flisade bräder. En mun, som vill skälva under rusande kyssar, viskar darrande hans namn. Ögon, som kunna le och leva, speja förgäves ut i mörker, tomt mörker. Intet ljud av älskade steg när hennes öron. Mot grinden lutar hon lockigt huvud. Den är sträv och skrovlig, men den är en vän, trygg och trogen.

Är det höstvinden, som kylar? Eller är det ångslan inför något nytt, ovisst? Var kärleken ett sommarblomster bara, dömt att vissna med sina systrar i hage och lund? Anej, kärleken måste leva, kan inte dö.

Nästa kväll var hon inte ensam. Han kom. Och talade till henne som alltid förr. Men var det som förr? Hon ryggade för sin upptäck. Varför hade hon inte märkt, att hans försäkningar alltid voro ett omtagande av samma och samma ord? Hon hade i stället glatt sig åt just detta; liksom ett barn, som med växande förtjusning hör samma saga, hade hon barnsligt bett: "Säg om det, å, säg om att du älskar mig alltid, alltid." Men nu pockade kvinnan inom henne på något nytt. Nya ord — egna ord, höll hon på att säga. "Detta är ju, vad andra också säga, detta har du läst, och han också. Vilket är han själv i vad han säger?"

Som om hon begått ett brott med sin tanke, ångrade hon den genast. Och det låg en outtalad bön om absolution i den omfamning, till vilken hon räckte sina armar. Men — tvekade han? Eller var det fortfarande hennes upproriska inre, som såg spöken? Hans läppar mötte hennes. Som tusen gånger förr. Men blicken! Irrade den inte ut? Långt bort. Inte smög den sig in i hennes.

Kort blev stunden. Alltid hade tiden ilat från dem, och bara motvilligt hade de slitit sig ur varandras armar. Men i kväll — Utan motstånd från hans sida gjorde hon sig fri. Och hans godnatt! Kort och käckt. Just så, som när de varit "vänner". Ack, varför hade de inte fått förbli så? Nu var också vänskapen slängd för dem.

Han gick. Kväll efter kväll gnisslade de rostiga gångjärnen, när höstvinden slet i dem. Det var grindens sätt att gråta. Gråta av längtan efter två människobarn, två dåraktiga, unga människobarn.

En klar fullmåne spred spöklikt sken och kom dynens kvartskorn att blänka, en sista skära i nedan

vandrade över fästet, och ny tän des. Då komma de tillbaka.

Samma gamla grind, samma pilar och sanddyn. Samma röster och samma människor — men ändå hela deras värld så annorlunda.

Det hade kostat på att be honom komma. Kärlek och stolthet hade kämpat dagar och nätter. Mest om natten, då hon legat sömlös och hört på vindens och grindens musik. Då hon till sist stigit upp och tassat genom trädgården i förhoppningen: "Kanske står han där och väntar på mig." Kärleken hade öppnat hennes famn, men i tomma luften hade hon gripit, och intet älskat öra hade hört hennes viskning: "Jag älskar, älskar dig ändå."

Men ett litet, längtande barn, som suckat över grinden, reste sig och gick med den stolta kvinnans steg in till sig igen. För att börja längta på nytt. Kämpa emot sig själv, kämpa för att rädda sig själv.

Och så skrev hon. Inte ett, inte två brev, utan många. Som hon brände upp. Till sist bara fyra ord: "Kom! Den gamla grinden."

Han kom. Hon hade berett sig att offra allt. Offra sig själv för honom, eller offra honom själv. Till stjärnorna hade hon bett. "Och finns Du, Gud, bortom stjärnor och världar, och är Du, som de troende säga, all kärleks Gud, så giv mig, Du, vad som är bäst i denna stund! Länka våra öden, att allt blir lyckligast för oss! Lyckligast för honom."

Ja, han kom. Som en kritisk främling såg han på den gamla förfallna grinden, tyckte hon. Och den, som varit deras förtrogné! Eller var det kanske just därför? Var grinden det obehagliga vittnet, som han helst ville se undanröjt?

Han var den inbjudne; hon, den som kallat. Hennes sak var det att tala. Att framställa den stora frågan, som pinat henne dagar och nätter. Frågan, som innebar så mycket, och som kunde sammanfattas i ett enda: "Varför?"

Ja, varför, kanske också han frågat varför. Vilken människa är herre över sina känslor och tycken? Kanske kunna vi frivilligt framkalla en känsla, lära oss hålla av. Men inför den bortgländande stå vi hjälplösa. Klyftan uppstår och måste vidgas. Spänngen, vi försöka lägga över, blir för kort. Till sist brister allt, faller allt. Lönlöst fråga: "Varför?"

Han hade känt det så. En obetydlighet, en tillfällig nyck kanske, och den första osynliga lilla revan hade uppstått i väven. Han hade kämpat emot, men en makt, starkare än han, slet med grova nävar. Och — vad som sker, är bäst. Så gjorde han ödet ansvarigt för vad han i sina bästa stunder kallade svek, otrohet.

1. Marknadens förnämsta Ceylon-Thé
2. Står under vetenskaplig kontroll
3. Drygt Ekonomiskt Aromrikt

JAMES LUNDGREN & CO

Skandinavien's största och förnämsta Théfirma

VIKING

GUMMI-LÄDERFETT
Skyddar lädret mot veta!

MANFREDO.

**Sjuka
Sbarn**

må bra av
Havremust.

Gyllenhammar

*Så här
se de ut*

de nya
"SOLO"-kaminerna

nr 258 och 259.

Vill Ni ha en bra kamin i vinter? — Köp en "SOLO"! Den är en god och billig värmekälla och ger Eder den sköna värmen för minsta möjliga kostnad. Dessutom är den nätt och prydlig och går lika bra att ha fristående som framför en kakelugn.

Vintern står för dörren, och det är tid på, att Ni hos Eder järnhandlare inköper en "SOLO" från

NORRAHAMMARS BRUK, NORRAHAMMAR.

Natursmörets fina smak

och bästa egenskaper
i övrigt för ett billigt
pris karakteriserar

Dre Ess

Smakar Som Smör

Det är därför helt
naturligt, att detta
märke betecknas som

margarinindustriens största succés.

Margarinfabrikernas Försäljnings A.-B.

Vad behövs till en fest?

Gott humör och god vigör är festens tillbehör.
Blommor, frukt och vin lyftning ge åt fantasin.
Och där nöjets amoriner runt i rosenångor kajka,
fröjdas de åt vitaminer, hälsans guld ifrån Jamaica.

Förvissa Eder om att det är

J A M A I C A - B A N A N E R

A.B. BANAN- KOMPANIET.

Mazetti

**DINER-
PRALINER**

Mazetti
DINER-PRALINER

GULD MEDALJER
London, Paris, Berlin, Rom, Madrid, Bruxelles,
Bordeaux, Stockholm, Helsingborg, Lund.

*Försäljas i förseglade
förpackningar och i lös vikt.*